

Yhdysvallat valmis alkamaan Romanian kanssa neuvottelut

TARCOITUKSENA ON MAIDEN VÄLISTEN SUHTEIDEN PARANTAMINEN, JOTA ROMANIANKIN TAHOLTA KAIVATAAN

WASHINGTON — Yhdysvallat, yllyttävässä toimenpiteessään, on tarjoutunut alkamaan neuvottelut kommunistisen Romanian kanssa lokakuun 15 p:n tarkoituksella parantaa suhteita näiden kahden maan välillä.

Valtiovarasto tiedotti torstaina esittäneensä, että neuvottelut pidettäisiin Romanian pääkaupungissa Bukarestissa, ministeri Robert T. Thayerin edustassa Yhdysvaltoja. Vaikka Romanian hallituksen on sanottu hyväksyneen esityksen periaatteissa, ei se ole vielä hyväksynyt neuvottelun pitämistä lokakuussa. Valtiovaraston taholta on kuitenkin sanottu, että päättävämpi vastaus voi hyvinkin tulla muutaman päivän kuluttua.

Matkajaloitukset

Valmistukseen kaiken suotuisaksi neuvotteluille, valtiovaraston taholta on helpotettu matkajaloitusta täällä oleville Romanian diplomaateille. Tämä tapahtui kaksi viikkoa sen jälkeen, kun Romanian virkailijat helpottivat samanlaisia matkajaloituksia Amerikan diplomaateille.

Johdattavat Amerikan virkailijat sanoivat esitetyn konferenssin palvelevan tavallaan kokouksella, onko Romania todellakin rehellisesti halukas sovittelemaan välinsä Yhdysvaltain kanssa ystävällisimmällä perustalla.

Lähes vuoden ajan Romanian virkailijat, kaikista päättävien seurat Moskovan vihjausta, ovat olleet ikään kuin johtamassa Venäjän Euroopan satelliitteja vetoomuksilla suureman kauppayhteyden kuin myöskin kulttuurillisten ja poliittisten kosketusten puolesta Yhdysvaltain kanssa.

Lähetystö Bukarestissa

Suostuessaan neuvotteluun valtiovarasto teki selväksi eteisessä tiedonannon, että se haluaisi pääasiassa keskustella nykyisistä rajoituksista, jotka ovat kohdistuneet Yhdysvaltain lähetystöön "tehtäviin, henkilöintoihin ja toimintoihin" Bukarestissa.

Yhdysvallat suostui vasta sen jälkeen keskusteluihin, kun Romania antoi viittauksen olevansa valmis "laajentamaan keskustelujen käsitteilyä" muillekin aloille kuin taloudellisissa kysymyksissä, jotka olivat Romanian hallituksen alkuperäisessä esityksessä pääasiallisia.

Romania ilmoitti olevansa valmis keskustelemaan Amerikan kansalaisten 88½ miljoonan dollarin korvausvaatimuksista omaisuuksiin, jotka kommunistinen hallitus kaappasi ja kansallistutti. Samalla kertaa romanilaiset ilmoittivat olevansa halukkaita puhumaan niistä 20 miljoonasta

Kommunistit jouduttavat kaikenlaisten aseiden lähetyksiä Egyptin joukoille

WASHINGTON — Diplomaattiset virkailijat ovat tiedottaneet, että Egyptin raskaiden aseiden osto kommunistitaholta on jo ylittänyt 250 miljoonan dollarin merkin ja voi ehkä kohota 300 miljoonaan dollariin. Vähintään yksi kommunistien laiva viikossa on purkamassa aseistiaan, joiden joukossa on lentokoneita, hyökkäysvaunuja, tykkejä ja varusteita, egyptiläisissä satamissa salaisuuden verhoamana.

Pres. Gamal Abdel Nasser, sanovat virkailijat, haluaisi vieläkin nopeampaa aseiden toimitusta, jotta voitaisiin vahvistaa asejoukkojaan mahdollisen aseellisen hyökkäyksen varalta, jos diplomaattiset neuvottelut Suezin kanavan kriisistä eivät onnistuisi. Pres. Nasserin pelon sanottiin lisääntyneen brittiläis-ranskalaisen sotilasvarustelun takia Välimerellä.

Näihin varusteluihin kuuluu myös Romanian hallituksen joukkojen tuonti Kypriksen saarelle, brittiläisten strategiseen tukikohtaan.

Johdattavat amerikkalaiset virkailijat ovat tämän varustelun johdosta olleet keskusteluissa maan lähetystöjen diplomaattien kanssa viimeisten päivien aikana. Nämä virkailijat eivät kuitenkaan halunneet sanoa, onko Amerikan hallitus ilmaissut virallisesti huolestumistaan tämän toiminnan takia.

Suuri osa kommunistien aseista, mitä tähän saakka on tuotu Egyptiin, ovat vanhoja, Venäjän toisen maailmansodan aikaisia aseita, joilla vielä on kylliksi vahvistamaan huomattavasti Egyptin sotilaallista voimaa. Venäjän jet-lentokoneiden, niin taistelu- kuin pommittuskoneidenkin

Ike suunnittelee farmikysymyksiä koskevaa puhetta

WASHINGTON — Pres. Eisenhower on sanonut, että ensimmäisen huomattavampi puheensa vaalitilaisuudessa uudelleenvalintaansa varten käsittelee farmikysymyksiä. Sen hän pitää kättä maan ulottuvan radio- ja televisioverkon välityksellä syyskuun 27 päivän paikkeilla. Mutta sitä ennen, ilmoitti hän uutiskonferenssissaan, hän pitää kolme poliittista puhetta:

1. Hän alkaa vaalitilaisuunsa toisella virkakaudella jo tk. 12 p:n puheella, jonka pitää noin 500 vaalitoimittajalle "rohkauttilaisuudessa" Gettysburgin, Pa., farmillaan. Varapresidentti puhuu samassa tilaisuudessa. 2. Pitää kättä maan välitynä Washingtonin studiosta tk. 19 p:n. Puhe koskettaa eri vaiheita ja kestää vähemmän kuin puoli tuntia.

3. Käsittelee farmittilaisuutta syysk. 21 p:n yhdessä "kansallisen markkinatilaisuudessa", mikä pidetään Newtonissa, Iowaassa vuotuisen kyntökilpailun yhteydessä. Demokraattien vastahakokansa Adlai E. Stevenson puhuu siellä seuraavana päivänä.

Eisenhower on sanonut, että hänen huomattavin puheensa kansalle, mikä myöskin käsittelee farmikysymyksiä, on viikkoa myöhemmin, syyskuun 27 p:n 28 päivänä, mutta muuten ei siitä ollut lähempiä tietoja kuin vain arvailua, että se esitetään vaalitilaisuudessa — ei TV studiassa — ja jos saikin kaupungissa, mikä nimitetään myöhemmin — ei kuitenkaan Washingtonissa.

Ulkomaa-avustus kolmen komitean tutkittavana

WASHINGTON — Pres. Eisenhower on nimittänyt United States Steel Corporationin entisen johtajan Benjamin F. Fairlessin puheenjohtajaksi kansalaisten komiteaan, minkä tehtävänä on tehdä katsaus ulkomaa-avustuksen ohjelmien. Kansalaisten komitea on yksi kolmesta komiteasta, joiden tehtävänä on tutkia ulkomaa-avustusta koskevia kysymyksiä tästä lähtien siihen saakka, kun hallitus seuraavalla kerralla esittää kongressille vaatimuksensa ulkomaa-avustuksen varoille, mahdollisesti jo ensi vuoden alkuunsa.

Toisen komitean on nimittänyt senaatin ulkoasiainvaliokunta ja on sen johtajana senaattori Theodore Francis Green (D.R.I.). Kolmas tutkijakomitea on nimetty edustajahuoneen ulkoasiainvaliokunnan taholta. Senaatti on myöntänyt \$300,000 komiteoille ja on pannut jo alkuun tutkimukset. Edustajahuoneen komitea ei ole vielä järjestänyt toimintakokouksiaan.

Ulkomaa-avustuksen perusteellisen tutkimus on katsottu tarpeelliseksi kaikilla puolitilla — niin teknillisellä kuin muutaikin puolella — ja on siitä ollut jatkuvasti keskustelua niin kongressin sisällä kuin toimepantavassa piirissä aina viime tammikuusta lähtien.

Yleensä on ollut käsityksenä, että Neuvostoliiton yritykset antaa taloudellista avustusta kaikille mahdollisille suunnille, antoi syyksensä tälle tutkimiselle. Ja varsinkin kun Neuvostoliiton avustus oli enemmän uhkaava, sotilaallista laatu.

Toiset Fairlessin komitean jäsenet nimittävät myöhemmin ja tunnetaan tämä komitea nimellä President's Citizens Advisers on the Mutual Security Program.

'Taistelemme orjuutta vastaan'

lyriävät Kypriksen kreikkalaiset

NICOSIA, Kypros — Kypriksen kreikkalaiset johtajat protestoivat katkerasti siitä, että Nicos Kranidiotis, ortodoksinen kirkon sihteeri täällä saarella, pidettiin. Vangistaminen tehtiin perustavasta syytöksestä, että hän on ollut osallisena kapitalistien EOKA:n maanalaisten taistelun johtamisesta hallitusta vastaan.

Vastalausea sanotaan syytös perättömäksi ja "on teko vain todistus brittien hallitusvallasta Kypriksessä". Lentolaivasto sanoo: "Brittiläisten täytyisi käsittää nyt ja ainaankin kaikkien kreikkalaisten kuulumisen jäseniksi EOKA:aan ja jos osallistuminen taisteluun orjuutta vastaan ja vapauden puolesta. Harding (brittiläinen kuvernööri) ei ole vielä todennut sitä, että jos hän tahoo vangita EOKA:n jäsenet, hänen on vangittava Kypriksen koko väestö."

Varastoiminen nosti hintaa kahville

WASHINGTON — Maatalousviraston taholta on kahvin hinnan nousun syyksi sanottu tätä vuonna olleen suuren varastoimisen. Virasto väkautti, että miedompia kahvilajeja mahdollisesti "oli riittävästi viime talvena vastaamaan maailman normaali-vaatimusta", mutta ei voinut kuitenkaan löytää molempia, nykyistä kuluksia ja varastoimistaroita. Ostot lisääntyivät "myöhään vuoden 1955 syksyllä" tuottajamailta tulneiden raporttien johdosta, joissa vihjattiin, että miedomman kahvin varastot tuskin ovat tarpeeksi riittävät tuontivaatimuksiin täyttämiseen.

Tämä, sanottiin viraston taholta, johti niin suuriin ostoihin, että tuotantotasot vuosina 1953—54 — kun toinen litralla kahvia oli noin 10 senttiä — kohotti hinnat \$1.35 paaunalle — "ylitettiin" huomattavasti. Raportissa sanottiin, että maailman viientien menneen kahvin tuotannon satokautena 1955—56 olleen arvioinnin mukaan 43,200,000 säkkiä. Tämä on "noin" yksividesosa enemmän kuin koko maailman vuodelle 1956 arvioitu tuotantotas.

Ryöstetty pienenon löytyi kuolleena

NEW HAVEN, Conn. — Kauntin kuolemansyyn tarkastaja James J. Corrigan sanoi eilen illalla, että pieni Cynthia Ruotola, jonka ruumiin löydettiin plastikkipussin sulottuna Whitney-järvellä, on kalcista päättäneen vammottunut ennen kuolemaansa. Pionessalla oli ruuhjamaan vasemmalla puolella päätä, sanoi tri Corrigan reportterille 12 tuntia sen jälkeen, kun kuuden viikon ikäinen pienenon, joka viime lauantaina tiedoitetiin ryöstetyksi tavaraalon lämpöistä lähellä sijaitsevassa Hamdenissa, kolme kalastusmaalla ollut poika löysi kuolleena pussiin sulottuna.

Pidätyksiä ei ole tehty tähän mennessä, vaan epäily on kohdistunut eräiseen mieheen, joka viime lauantaina oli tavattu lähellä sitä paikkaa, josta ruumiin löydettiin ja joka on ollut pidätettyä kauntin vankeudessa. Mies on köykästä, tummahoinen ja pitkätukkainen, muistuttaa siis tavallan naista niinkuin oli ensin arvailtu pienenon ryöstäjäksi. FBI, joka ei juttussa melkein alusta saakka, jättänyt sivuun, kun pienenon ruumiin löydettiin samassa väliössä ja jääniin ollen paikallisten virkailijain selvittäväksi koko ryöstöjuttu.

Uutispaloja ulkomailta

LONTOO — Katollilainen viikko-lehti suomi kuningatar Elisabetiä siitä, ettei hän ollut lähettänyt henkilökohtaisia uroksiaan kardinaali Griffinin hautajaisiin elokuun 28 päivänä. Griffin oli Englannin roomalais-katollisen kirkon arkkipiispa. Brittiläiseen valtakuntaan kuuluvissa maissa lehti sanoo olevan 30 miljoonaa katollilaista. Kuningatar oli lähettänyt osanottosanomaa kardinaalin kuolinpäivän jälkeen.

NICOSIA — Ranskalaisia laskuvarjojoukkoja saapui 2500 miestä Kypriksen olakseen valmiina kun ja jos Suedin kanallista kehittyä aseelliseksi taisteluksi. Bagdadista tullessa uutisessa sanotaan Irakin hallituksen huolestuneen ranskalaisien saapumisesta tälle saarelle, koska se on omassa lisäämään jällellänsyyttä. Irakin pääministeri sanoo Yhdysvaltain, Britannian ja toisten maiden toivovan asiassa rauhallista sovintoa.

HONGKONG — Kommunisti-Kiinassa vierailevat brittiläiset parlamentin jäsenet olivat kuulleet kiinalaisten sanoneen, että ne kymmenen Yhdysvaltain kansalaista, jotka ovat vielä Kiinan vankiloissa, vapautetaan "heti kun he ovat suorittaneet heille Kiinan lakien mukaisesti tuomittuun vankeusrangaistukseen."

ROOMA — Pietro Nenniin johtamien sosialistipuolueen vasempiläisten ja sosialidemokraattien välillä koetetaan rakentaa sovintoa puolueen eheyttämiseksi. Niin, jos tapahtuu, merkitsee se uutta nähtävyyttä Italian poliittisessa kuvassa.

HELSINKI — Valtiovarainministeriön viime päivänä suorittanut runsaasti laskelmaa virkamiesten palkkasuhteista ja voldaankin odottaa, että ministeriö jättää neuvotteluehdotuksen lisäksi järjestöille oman ratkaisuehdotuksensa neuvottelujen pohjaksi. Kaikki esitykset perustuvat tietäviin siihen välitykselliseen, jonka pääministeri esittänyt teki virkamiehille, mutta johon tulevaisuuden mahdollisia muutoksista tiedetään viime aikoina käydyn useita tuntelelujia.

Nasser ja länsimaat eivät päässeet yksimielisyyteen

Vauhtihullu ajuri surmannut kaksi lasta autollaan

CHICAGO, Ill. — Kaksi pientä tyttöä uusissa pukimissa iltojen menivät ensimmäisenä päivänä koulun, 7 vuoden ikäinen Janet Griffith alkamaan kansakoulun toista luokkaa ja 5 vuoden ikäinen sisarensa Sandra ensimmäistä vuottaan lastentarhaan. Mutta puolisen aikaa poliisit käyttivät sisarten uusia kenkiä tunteakseen, ketä olivat nämä kiharatuksaiset tytöt, jotka kouluaikaa vastaan oli murskannut villinä kulkenut auto. Isoäiti oli kauhuissaan katsonut kenkiä ja sanonut niiden kuuluneen Janetille ja Sandralle. Isoäiti oli huolissaan ilmoittanut poliisille, kun tytöt ei kuulunut koulusta kotiin lounaalle.

Poliisi selosti sitten, miksi ei tytöt tulleet kotiin lounaalle. Lapset olivat kävelleet aamutuntien päätyttyä koulupihaan ympäröivän aitan viertä, kun auto, jonka ohjaustangossa oli 16 vuoden ikäinen Richard Dombek, teki terävän, kovavauhtisen käänteen ja iski katuvalon kannattinpylväiseen, josta ponnahti ja kääntyi poikki käytyä ja törmäsi lapsiin. Griffithin lapset puristautuivat rauta-aidan säleiden väliin ja kolmas tyttö sai haavoja ja palovammoja rikkoutuneesta auton jäähydyttäjistä.

Onnettomuus teki nuoren ajurin, joka juuri edellisenä päivänä oli saanut kahden kuukauden kestävästä väliaikaisesta ajoluvan, hysteeriseksi ja oli poliisiasemalla hakanut päättää senään ja yrittänyt itsemurhaa.

Suomen hallituksen päättös budjetista

HELSINKI — Suomi-Seura

Hallitus löi istunnonsaan lukoon ensi vuoden budjettiesityksen, joka esitellään presidentille ja saatetaan julkisuuteen syyskuun 10 päivänä. Ennakoarvelut budjetin loppusummasta ovat liikkuneet 240-280 miljardin välillä. Todennäköisesti pidetään noin 260 miljardin loppusummaa, mikä vastaa suunnilleen tämän vuoden arvioitua valtion menoja.

Mikälä subventiomäärärahoja ei huomattavamminkin vähennetä tämän vuotista tasoltaan ja mikäli työllisyys- ja subventiomäärärahoja ei kuitenkaan otettane budjetin suhteellisesti sen suurempina kuin aikaisemminkaan, jolloin näihin tarkoituksiin on varoja myönnetty lisäbudjeiteilla. Asiaan vaikuttaa myös se seikka, että valtiotaloudellisista syistä pyritään subventiomäärärahoja supistamaan, mikäli siihen tuonempaa tilaisuus tarjoutuu.

Neuvottelut vakauttamiskysymyksen ratkaisemiseksi aloitetaan pääministeri K.-A. Fagerholm johdolla. Neuvotteluihin osallistuvat kummankin suuren hallitusryhmän sekä työmarkkinajärjestöjen edustajat. Pääministeri tulee tässä tilaisuudessa tiedustelemaan, ovatko ao. järjestöt valmiit myöntäväkuttamaan nykyisten sidonnaisuusjärjestelmien tarkistamiseen siten, että voitaisiin välttää uusilta inflaatiokerroksilta.

Westinghouse sai reaktoriurakan

WASHINGTON — Laivasto on tiedottanut, että atomireaktorin ensimmäisenä ydinvoimalla kulkevalle pinta-sota-alukselle rakennetaan Westinghouse Electric Corp:n tehtaassa Pittsburghissa, Pa. Westinghouse varaa reaktorin ja kaikki työlliset välineet ja osat, mikä tarvitaan kevyen risteilijän reaktoriolosastossa, mikä alus on suunniteltu tai suunnitellaan parhaimmallaan käyttämään ohjattavaa kauko-ohjattua pääasiallisempina aseina.

Ydinvoimavälikokous suunnittelee ja kehittää atomivoimakomissio ja laivaston merenkulkuosasto. Aikaisemmin on laivaston taholta tiedotettu, että Bethlehem Steel Co:n Fore Riverin laivatelakka Quincyssa, Mass., rakentaa risteilijän. Laivasto on arvioinut reaktorin ja siihen kuuluvien välineiden ja osien tulevan maksamaan Westinghousen urakkana \$18,335,305.

Tilanne synkeä, umpikuja ei kuitenkaan merkitse loppua

Menziesin komitea odottaa ohjeita edustamiltan länsimaiden hallituksilta. Yhdysvaltain toiminta voisi muuttaa tilanteen suotuisammaksi

KAIRO, syysk. 6 p. — Masentunut, synkeä mieliala sammutti sen toivonkipinän, joka syytti hyvää toivoa Suezin kiistan saattamiseksi suotuisaan päätökseen.

Egyptiläisistä lähteistä saatujen tietojen mukaan Nasserin ja länsimaiden suunnitelmat eivät sulautu toisiinsa. Keskusteluissa vallinnut "hyväntuulisuus" ei sittenkään ulottunut pintaa syvemmälle. Molemmille kelpoisaa suunnitelmaa ei ole vielä syntynyt.

Ainoastaan Yhdysvaltain puuttuminen asiaan voisi ehkä muuttaa tilanteen ja ehkäistä asevoimien käytön Britannian ja Ranskan taholta, kertoi egyptiläinen, jonka mielestä kaikki ei ole loppua, vaan kunhan läpikäydään monet kiistanalaiset kohdat, niin tuloksena saattaa olla sovinto taikka molempia puolia tyydyttävä sopimus.

Suunnitelmat nimittivät ovat kulkeutuneet rinnakkain, eikä päinvastainen suuntiin.

Viiden-maan-komitealla puuttuu valtuuksia mennä sille annettujen termien ylitse. Niinollen sen on käännettävä hallitustensa puoleen lähempien ohjeiden saamiseksi.

(Washingtonissa valtiodepartmentti ei ole antanut vielä lausuntoaan Kairon kuulumisesta. Mutta puhetta "Yhdysvaltain sekaantumisesta" pidetään Egyptin yrityksenä ajaa kiila Washingtonin ja sen liittolaisten välillä.)

Parlamentti koolle

Lontoon uutinen kertoo pääministeri Edenin kutsuneen parlamentin tk. 12 päivänä tilapäiseen istuntoon väittelemään ja päättämään toimenpiteistä siinä tapauksessa, että neuvottelu Kairossa jää tukesettomaksi.

Nasser on aikaisemmin aina sanonut, että kansainvälinen kanavan kontrollointi ei tule kysymykseen. Vielä ei ole kuultu sanaakaan siitä, että hän olisi muuttanut mielipidettään. Kuitenkin on ollut toiveita jonkinlaisesta kompromissisopimuksesta, jos sillä ei mitenkään loukata Egyptin riippumattomuutta. Tällaisessa ajatuksessa nim. voisi löytyä tie sovintoon johtavalle keskustelulle.

Nasser on kylläkin sanonut suostuvansa kansainväliseen sopimukseen ehdolla, että Yhdysvallat turvaa sen, että sen allekirjoittaa Egypti ja kaikki kanavaa käyttävät maat, jotta kanavan vapaa käyttö kaikille tulee taatuksi.

Asejoukot valmiina

Brittiläiset ja ranskalaiset asejoukot on sijoitettu Kypriksen, 250 mailin etäisyyteen Port Saidista, kanavan suulta.

Ranskalaisia laskuvarjojoukkoja saapui sinne juuri nyt 2,500 miestä ja brittiläisillä on suuret joukot tuolla saarella.

TUOREIMMAT UUTISET

HELSINKI — Kansainvälisen Pankin (International Bank) Washingtonissa syyskuun 24. p:n alkavassa kokouksessa on Suomen edustajana Suomen Pankin johtaja, fil. tri Klaus Waris. Valtioneuvosto on valituisen varajäsenen, pääjohtaja Ralf Törngrénin tilalle määrännyt tähän kokoukseen valtiovarainministeri Aarre Simonsen.

HELSINKI — Talousneuvoston puheenjohtaja, pääjohtaja Teuvo Aura on saanut Yhdysvalloista kutsun saapua tutustumaan läheiseen talouselämään. Matka, joka kestäisi noin kaksi kuukautta, tapahtuu tämän vuoden kuluksessa, kuitenkin aikaisintaan lokakuussa.

TAIPEI — Kansallisen Kiinan lentäjä upottivat kiinalaisten kommunistien tykkiveneen ja pahoin vioittivat kolmea Kiinan rannikolla keskiviikkona. Kahakka tapahtui Tungshan saaren lähellä Swatoun ja Quemoy saarilla.

TUKHOLMA — Anatole Ericsson, radarilaitteiden tekijä, asetettiin syytöseen vakolusta N-liiton hyväksi. Oikeudessa sanottiin hänen toimittaneen venäläisille maksua vastaan tietoja Ruotsin ratariverkostosta jälkeen vuoden 1951. Hän tunnusti syyllisyytensä jo alustavissa kuulusteluissa.

HAAG — Hollannin hallitus on tehnyt suullisen vastalauseen Egyptille siitä, että Kairo on kieltäytynyt vapauttamasta niitä kahta hollantilaista ruoppaajaa jotka ovat toimineet Suezin kanavalla.

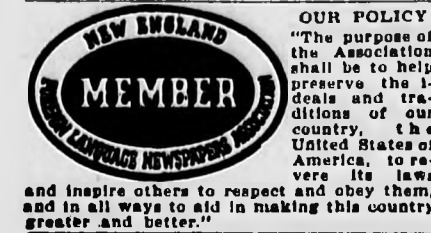
NAIROBI, Kenja — Aikoinaan suuri Mau Mau, alkuasukkaitten salaseura, joka oli vannoutunut verivalan kautta hävittämään kaikki valkoiset Kenjasta, on huvennut, sikäli kuin tiedetään, 650 jäsenen. Viime kuun aikana joukko vähennettiin 55 mieheksi.

PARIISI — Suez Canal Company tiedotti: Koska Egypti anasti varat ja omaisuuden niin yhtiöllä ei ole varoja selvittää rahoillisia menojaan eikä maksaa maksavia.

STURGIS, Ky. — N. 500-henkinen joukko möisi ja oli vähällä ryhtyä väkivaltaisuuksiin asetettuihin Kansalliskaartin miesten ohjassa torstaina yhdeksän neokierroksella täkäläiseen tähän saakka yksin valkoisille kuuluneeseen korkeakouluun.

RAIVAAJA
PIONEER
TOIMITTAJAAT:
Ella Sulkunen — Toivo N. Nussio
Jallu Honkonen
Toim. puh. 2-0661 — Keskustelu puh. 3-3822
HENRY PURANEN, Manager
Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikerta \$10.00 — Kolme kk. \$3.50
Puoli vuotta \$6.00
Suomeen: 1 vk. \$14.00 — 6 kk. \$8.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under section 1103, Act of October 3, 1917, as amended. Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Rikos ei kannata

Viisi vuotta otti viranomaisilta ennen kuin heidän onnistui päästä selville kansakunnan suurimmasta ryöstöjuttusta, mikä tapahtui Bostonissa. "Lain mylly" jauhavat hitaasti ja monesti tuntuu siltä kuin rikollisten rangaistukseen saattamisessa venyteltäisiin aivan liian paljon. Joskus myöskin tavattomasti laajentuneen maanlaisen rikosmaailman rahallinen mahti voi "hidastuttaa" lainvartijan innostusta. Joskus pääsee suuri petokuttaja ja katala myyräntytön tekijä kokonaan livahamaan vartioston läpi, mutta suuri enemmistö kaikista rikoksista tulee selvitettyksi ja rikolliset ansaittuun rangaistukseen saatetuksi.

Tiede ja teknikka, joka niin monella alalla merkittävin saavutuksineen asettaa ihmistä ilmeiden päälle, on tälläkin alalla suunnattomasti edistynyt. Katso kaamme vain mitä tapahtui Long Islandissa lapsenryöstöjuttussa. Heinäk. 4 päivänä kaappattiin Peter Weinbergerin 33-päivän vanha lapsi verannalla olevasta lastenvaunusta. Tilalle oli jätetty käsikirjoitettu lyhyt vaatimus kahdentuhannen dollarin lunnaista lapsen takaisin luovuttamiseksi. Kukaan ei nähnyt ryöstäjiä; kenelläkään ei ollut mitään käsitystä siitä mihin lapsi oli joutunut, eikä myöskään määrättyä jonkaakaan asetettua kääroä, jonka sisälsiä vaadittu summa, kukaan tullut hakemaan.

Juuri 50 päivää ryöstön tapahtumista pidettiin taksa-auton ajuri Angelo John LaMarca, joka tunnusti rikoksensa. Federaalilain mukaan FBI:n oli odotettava paikallisten viranomaisten toiminnan tuloksia seitsemän päivää, mutta sen jälkeen liittovaltioiden koko etsivän poliisin koneisto pantiin liikkeelle ja kun ei muuta lähtökohtaa ollut kuin lastenvaunuun jätetty käsikirjoitus, niin sen tutkimiseen ryhdyttiin kaikilla tieteellisillä meneteltelytavalla.

FBI:n faileissa on enemmän kuin yhdenoista miljoonan rikollisen, tai siksi epäiltävän ihmisen sormenjälkimerkki. Mutta kun lukuunotetaan kaikki liittohallituksen faileissa olevien sormenjälkimerkkien lukumäärä niin ne nousevat yli 61 miljoonan. Miten nyt tästä paljoudesta voi löytää sen, joka oli kirjoittanut lapsen tilalle jätetyn nootin?

Omilla tieteellisillä keinoillaan FBI:n asiantuntijat havaitsivat, että mies, joka sen oli kirjoittanut oli ollut pelon vallassa. Se viittasi siihen, että samalla kuin henkilö mahdollisesti oli ent. kriminaali, hän on ollut amatööri alallaan ja mahdollisesti asui muutaman mailin sisällä Weinbergerin asunnosta. Mutta Nassau kaunissa, Brooklynissa ja Queensissa asuu miljoonia ihmisiä, ja niiden käsialoja ja merkkejä nyt alettiin tutkia. Paikallisten viranomaisten huostassa oli merkit 75,000 joskus pidätetystä henkilöstä. Lailliset asiakirjat, äänestysluettelot, autoajokorttien rekisterit ja kaikki saatavissa olevat sormenjälkimerkkiä ja käsikirjoitukset tutkittiin. Mentiin virastosta toiseen, enemmän kuin kaksi miljoonaa käsialamerkinä kulki tutkijoiden tarkastuksen läpi. Tähän nähtiin toivottomalta kunnies sitten vihdoin Brooklynin oikeustalon asiakirjoista löydetty LaMarcan nimikirjoitus, jonka käsialan tut-

kija heti huomasi samanlaisiksi kyseessä olevan kirjitysnootin kanssa.

Niin oli rikollinen satimessa. Vuodesta 1932, Lindbergin käytäntöön tuleminen jälkeen FBI on onnistuneesti ratkaissut 515 lapsen ryöstöjuttua. Ainoastaan kaksi on jäänyt ratkaisematta. Henkirikoksen suorittamista saadaan kiinni jonkin vaatteissa esiintyvän tahran, tai kenkien pohjissa olevien veripilkkujen perusteella. Tiede on tullut poliisin avuksi ja se merkitsee sitä, että rikoksen suorittajalla ei ole menestymisen mahdollisuutta.

Nehrun sovittelu-politiikka

Eräs englantilainen historioitsija on sanonut: "Kaikkialta tulleelle, totaalisella valta turmelee totaalisesti". Nehruilla epäluuloisuus kaikkia voimatomenpiteitä kohtaan ei ole ainoastaan perintöä Gandhiltä, se kuuluu hänen poliittisen filosofiaansa. Hylätyn voiman ja vallan menestymisen perustana Nehru pyrki sovitteluun. Sovittelutal kompromissipolitiikassa ei tämä intialainen hiljainen mieltelijä, joka ei milloinkaan kostonhottu, kuitenkaan allst periaatteettomuuteen. Muinaikaisten intialaisten mieltäskelyn asemasta — tai paremminkin sen täydennykseksi — Intian suuri johtaja seuraa tarkoin länsimaista käytännöllisyyttä. Sen vuoksi hän on tutustunut Euroopan maihin ja Amerikkaan paremmin kuin yleensä luullaan.

Viisas intialainen selittää, että kompromissipolitiikan täytyy täyttää kaksi ehtoa: Sen on syntyneen kautta yksinkertaistettava periaatteelliset pyrkimykset ja sovitettava käytännöllisistä rauhan ja hyvinvoinnin säilymiselle välttämättömistä ratkaisuista siveellisten periaatteiden ja moraalisten oikeuden näkökantojen mukaisesti.

Nehru ei pyri olemaan minikään poliittisen opin lähetyssaarnaajaksi. Hän ei usko että poliittikka, joka voi vapauden hänen suurelle kansalleen toisen maailmansodan jälkeen ja myös säilytti tämän vapauden, soveltuksi samoin jokaiselle muulle maalle. Kansat, jotka uskovat omaavansa koko maailmaa käsittävän lähtemästä, ovat hänestä jo täysin takia voimapolitiikan baasiltaan turtuttamat. Maailmaa käsittävien aatteiden takaa hän hakee järkevänä valtioiden etuna, ja jotka käyttävät kaunita sanoja valepukuna. Kuten eurooppalaiset valloittajat maanomaan nousun alokoihin luulee hänkin, että ihmiset tulisivat ja kansat paremmin toimeen keskenään ilman dogmien orjallista noudattamista. Hän suosittelee, että valtio ottaa haltuunsa perusteellisuuden, jättää Intian kansantalouden eräälle toiselle lohkolle tien vapaaksi valtioiden väliseen kilpailuun ja kolmannen sektorin kokonaan vapaaksi yksityisyrityksille.

"Nykyaikainen asetekniikka mutta samalla myös nykyaikaiset liikennevälineet ovat tehneet maapallostamme yhtenäisen maailman. Nämä teknilliset edellytykset pakottavat meidät yhteiseloon pidemmepä sitten toistamme tai emme". Tämä järkevä oivallus on perusta, millä Nehru pyrkii voittamaan kannattajia rinnakkaispolitiikkaan, molemminpuoliselle suvaitsevaisuudelle ja kylmän sodan muodoissa tapahtuvien aggressiivisten toimenpiteiden välttämiseksi. Tämä intialainen on kokonaan vetäytynyt erilleen vanhan maailman riidoista katsellessaan niitä kaukaa itse niihin osaa ottamatta. Mutta hän tuntee samalla uhkaavan vaaran, että maapallon yhä jatkuva pieneminen kietoo hänenkin maansa niihin mukaan. Niinpä hän saarnaakin järkevyyttä, kärsivällisyyttä ja molemminpuolista ymmärtämystä keskinäisen epäluulon poistamiseksi.

— Meksiiko on ratifioinut UNESC:n sopimuksen, joka koskee kulttuuriarvojen ja muistomerkkien suojelemista sodan tuhoilta. Sopimuksen on allekirjoittanut viisikymmentä maata, mutta ratifioinut tähän mennessä vain neljä, nimittäin Meksiko lisäksi Egypti, San Marino ja Jugoslavia.

Lehdistö jyrkkänä

Länsivaltain Suezin neuvottelujen venyessä monet Englannin julkisen sanan edustajista tulevat yhä määntämatomammiksi ja vaativat nopeampaa vauhtia. "Meidän on isketävä tämä mies maahan", vaatii Daily Mail, "Ryöstäjiä", sanoo Daily Express Nasserista ja miljoonapainoksinen Daily Mirror julistaa Nasserille: "Hänen ei pidä olettaa, että joku teeskii idän diktaattori voi jäljellä Hitleriä ja Mussolinia ja selvitä tästä naarmuista".

Daily Telegraph varoittaa: "Tapahumat voivat liikkua nopeammin kuin Lontoon konferenssi käsittelee. Ilmaesteet kairosta tulevat melko varmasti julkiaan, kunnes on selvää, että Englanti, Ranska ja Yhdysvallat tekevät jolakin muuta kuin harkitsevat, mihin hitaasti toimivaan kansainvälisen koneiston osaan Suezin pulma voidaan sijoittaa. On ehkä kalliista nimittää eversti Nasseria bluffiksi, mutta jos sitä ei sanota nyt, Suezin kanavasta tulee jatkuvan kiristuksen paikka".

News Chronicle korostaa Suezin kysymyksen kansainvälistä luonnetta vaatien YK:n kiireellistä kokousta.

Samanaikaisesti Englannin, Ranskan ja Yhdysvalltain tulisi tehdä täysin selväksi, että hyökkäys Israelin taikka Suezin kanavan sulkeminen kansainvälisellä meriliikenteellä merkitsee Englannin sotilaallisia vastatoimenpiteitä, sanoo lehti.

"Nasserin kanssa ei pidä tehdä kauppaa", sanoo Daily Mail jatkaen: "Hän on varastanut ikanan ja hien-tä on rangaistava tästä varkaudesta. Englannin ei myöskään pidä ottaa, että taloudelliset pakotteet tekevät hänestä niin vähän pidetyn, että hänen omat maanmiehensä potkivat hänet ulos".

Daily Mirror on laulunut pitkän aikakelkin Nasserista, Hitleristä ja Mussolinista. Lehti ilmoittaa, että "Nasser on leimannut Egyptin valehtelijaksi, pelkuttajaksi ja uhkaksi". Jalko kuuluu: "Nasser ei ole ensimmäinen diktaattori, joka kokeilee näitä menetelmiä, muistakaa Mussolinia. Hän päätti päivänsä roikkumalla ja loistaen Milanossa olevalla torilla vieressään jaloista roikkuvan rakastajalarensa Clara Petaccin kanssa. Molemmat olivat aivan kuolleita. Muistakaa Hitleriä".

Puhdistusvimma Unkarissa

Uutiset uudesta Unkarin kommunistien johtajan "pään katkaisusta" tuovat kiinnostavaa lisä "pääpöös"-Matyas Rakosin eroamiseen, mistä jokin aika sitten virallisesti ilmoitettiin.

Juuri niinä aikoina Neuvostoliiton varapääministeri Anastas Mikojan teki yllättävän ja aluksi salassa pidetyn matkan Budapestiin. Tiedettiin matkalla olleen jotakin yhteyttä Rakosin äkkimäiseen eronpöytöön. Nyt on saatu selville, että Rakosin "eronpyyntö" johtui välittömästi Moskovan välituntista, jolla esitettiin Unkarin verinen diktaattori toteuttamasta suunnitelmaansa noin neljänsadan Stalinin arvostelijan "puhdistamiseksi". Rakosi oli päättänyt lyödä korttinsa pöytään stalinismin puolesta, jota hän aina uskollisesti on seurannut. Mutta kävivin niin, että Mikojan tuli yllättäen Budapestin mukanaan huikan yli kaksikymmentä Neuvostovaltion salaisen poliisin jäsentä ja ne yhdessä uskollisen Unkarin poliisin avulla riisuivat Rakosia ja hänen huivansa suojelevat henkivartijat aseista ja Mikojan luki hänelle madonluput.

Nyt Rakosille tekee seuraa Unkarin ent. puolustusministeri ja keskuskomitean jäsen, Mihaly Farkas. Virall-

ten tietojen mukaan hänen erottamisensa tapahtui kaksi päivää Rakosin eroamisen jälkeen. Hänellä oli kenraalin arvo, mutta eräiden uutisten mukaan sekun on häntä otettu pois. Eroamisen syy on stalinismin suojeleminen ja kannattaminen, mikä hänet on johtanut "sosialististen lakien syrjäyttämiseen ja syyttömiä ihmisten vainoamiseen", sanotaan tiedonannossa.

Farkas on peräisin työläisluvasta ja hän on saanut kommunistisen koulutuksensa Neuvostoliitossa. Hän otti osaa kommunistien maanalaisten toimintaan Unkarissa ja Keski-Euroopassa ja 30-luvun alkuvuosista lähtien kokenut pian eräksi maanalaisten kommunistiliikkeen huomattavimmista johtajista.

Hän kävi useaan otteeseen Neuvostoliitossa ennen toista maailmansotaa ja osakesi koko sodan ajan Moskovassa. Siellä hän yhtyi unkarilaisten maanpoissa oitaiden kommunistijohtajien joukkoon. Hän palasi punarmeijan mukana Unkariin vuonna 1945.

Farkas nimitettiin sisäasiain valtioliikkeen Unkarin ensimmäiseen sodanjälkeiseen hallitukseen vuonna 1945 ja kolme vuotta myöhemmin hänestä tuli puolustusministeri.

Me naiset!

Selailin hiljattain Suomessa tulleita sanomalehtiä ja huomasin kirjoituksen saunasta. Ei se ole tavanomainen sauna-kirjoitus. Se on kirjoitus, joka koskee ulkomaalaisten saunojen liian ankaraa käsittelyä suomalaisessa saunassa. Aihe kirjoitukseen on saatu Mr. Herman Ramon New Yorkista lähettämästä kirjeestä.

Viime joulukuussa "San Francisco Examiner" nimisessä lehdessä oli kirjoitus, jonka otsikkona oli "Suomalainen sauna vaatii sisua". Luetuani kirjoituksen Mr. Ramo päätti tuota pikaa lähettää varoituskirjeen Helsinkiin Sauna-Seuralle. Ulkomalaisia, jotka ensi kerran kokevat saunahämeen, olisi kaikin mokomin säilytettävä hellävaraisemmin.

Koska kirjoitus on sekä huvittava että opettava, toistan sitä tässä osia. Kysymyksessä on siis fransulaisten tutustumassa suomalaisen saunaan: "Siinä minä istun pienen kopin yllimällä penkillä ja tunsin itseni paistetuksi perunaksi. Ainoana seuraani oli pyörä uuni, joka hehkui riivaisuuksa kuumuutta. Silmänunankin hikoilivat, nenäni tuntui tukeutuutun tulisia neuloja, suuni hapkoi kuumaa. Juuri kun kurjan elämäni kuva olivat kulkeut silmiini edistie, astui koppiini vanhahto amatoonni ja heitti sangollisen vettä kiviille. Höyrypilvet hulmahtivat huoneeseen nostaten kuumuuden kaksikertaiseksi.

"Riittä, riittä", minä vikisin. Hän jätti kuitenkin minut sydämettömästi huoneeseen kiehumaan edelleen. Sitä hen kiskoi minut toiseen huoneeseen, missä paiskasi ylleni sangollisen saippuavettä ja alkoi hangata minua luttiharjalla. Sitten hän ohjasi kehoani ammeeseen, joka oli täynnä jääkylmää vettä. Jäävesi herätti minut, ja ystäväni naistarian yritti työntää minut uudelleen siihen höyryhuoneeseen, mutta ei voinut enää kestää kiljuntaani.

Ihmiset jopa vielä maksavat tästä kohtelusta. Maksu juomarahoinaan, kaikkineen on noin dollari. Sanoin suomalaisille ystäväille, että tällainen kidutus "lopetettiin Amerikan valloissa viisikymmentä vuotta sitten. Mutta eikö jo tunnukin hyvältä", joku sanoi. "Vai vielä", sanoin minä, "on kuin olisi löynyt päänsä seinään!"

män värejä, vähemmän kouru. Sen sijaan kiinnitetään huomiota esimerkiksi kankaan laatuun ja leikkaukseen yksinkertaisuuteen. Ollis vaikeata soveluttaa kaikkea amerikkalaista Suomeen yhtä vähän kuin voisi soveluttaa kaikkea suomalaista Amerikkaan. Mutta siinä Mrs. Phair on oikeassa, että entistä paremmin Suomea ulkomailla olisi "myytävä".

Haitaana on kaikei kuitenkin esim. suomalaisten tavaroiden kalleus. Tuodaan hyvää, tuodaan laatuvaraa, taidelasia ja niin edelleen. Se on tavalliselle kuluttajajärjelle liian kallista. Tuli vielä nostaa alunperinkin korkeat suomalaiset hinnat. Mutta miten etsim Ruotsi saattaa tuoda kaiken maailman värillisiä puuesineitä, metallituotteita ja niin edelleen suoraan massassa?

Kotikaupunkini YWCA haluaa joutumarkkinoinen mahdollisimman paljon tavaraa Skandinaviasta. Hinnat eivät kuitenkaan saa olla ylen korkeat. Ruotsista ja Norjasta se on saanut runsaasti 5 dollarin tavaraa ja halvempaa kuin Suomesta ja Tanskasta. Sen sijaan ei. Tarjotaan vain kalliista. Tästä syystä Suomi taustui jää pois monen monista myyjäisistä, ja kuitenkin myyjäisillä on ensiarvoinen merkitys myös mainostajina. Asia sieläsi korjaajasta.

On ihana aurinkoinen päivä. Liian aikaista puhua joulusta. Hyviä alkusyyksiä tai sanoisiko loppueksän jatkoa toivottaa — Raisu.

JUTUSTELUA

Suezin kanava ja Ninan uudet hatut

Lukija varmaankin kysyy mikä yhteyttä näillä kahdella asialla on toistensa kanssa? Tähän voimme vastata, että varsinainen syy-yhteyttä ei näillä asioilla kylläkään ole mutta kuin se, että ne sattuivat esiintymään juuri samana kritiillisinä aikana, siten yhteenä pahentavalla muutenkin kritiillistä tilannetta ja lisäävät sodan vaaraa. Tämän yhteisen vaaran suuruutta kuvaa mm. se, että Englannin pääministeri Eden on kutsunut Englannin parlamentin pikaiseen hätätilaistukseen jo tänään kuu 12 päivänä.

Suezin kanavajutun voimessa tässä yhteydessä sivuutella, sillä se on sanomalehtien palstoilla tullut jo melkoisen perusteellisesti pohdittuksi, joten haluamme lukijalle lyhyesti selostaa, mitä osuutta Ninan uusilla hatuilla on tämän hätätilanteen kanssa. Samomalehdet ovat jo kertoneet, että Lontoon lehdissä suuressa osastokapussa oli nähtäen hatutjen alennusmyyntiä. Hatut tietenkään eivät olleet mitään uudenmuodin hatuja, koska niitä myytiin suuresti alennetuilla hinnoilla.

Samaan aikaan sattui Lontoossa ja muuallakin Englannissa vieraillemaan hyvin valikoitu ja edustava, noin kuusikymmentä urheilijaa käsittävä venäläinen urheilijajoukko, johon Nina myöskin kuului. Ja siinä Nina, jolla on pituutta kuusi jalkaa sekä paino 210 paunaa, onkin saavuttanut maailman maineen heittämällä diskosta kokonaista 7 jalkaa 2 ja puoli tuumaa, eli yli olympiainnäkysten. Mutta Nina sittenkin on vain nainen kaikkine naisiineen ominaisuuksineen ja varsinkin pitää kauniista hatuista. Hänkin sattuivat pistäytymään alennusmyynnissä, näki joukko hänen mielestään erinomaista hatuja ja valitsi niistä itselleen neljä. Siinä tietenkään ei ollut mitään vaaraa, mutta Nina, syyttä taikka toivotta, unohti maksun. Silloin suuren kaupan lattiapoliisi, juuri kun Nina oli poistumassa, otti hänen hihastaan kiinni, väitti, että hän yrittäisi hatut varastaa ja talutti Ninan lähemmin tutkittavaksi. Sanomalehdet eivät kerro tekiko Nina vastarintaa vai ei, mutta summien oli se, että häntä syytettiin varkaudesta ja julistettiin vangituksi. Nina kuitenkin pääsi takavaksella, joska varustivat Venäjän hallituksen viranomaiset, vapauksi luhapeukalla saapua oikeuden kuustelutavaksi.

Mitään erikoista ei kuitenkaan tapahtunut, tuskin olisi tullutkaan tapahtumaan, mutta kun Nina ei saanutkkaan vastaamaan syytökseen, silloin valppaat sanomalehdet tekivät asiasta julkisen, josta nyt on pääsnyt uusi sodanvaara. Moskova on julistanut jutun ennenkuulumattomaksi provokatioksi ja sen johdosta venäläinen urheilijajoukko perutti kaikki kilpailut Englannissa ja Venäjän hallituksen edustajakin uhkaa poistua maasta. Englannille on selvästi sanottu, että Nina ei tule englantilaisen oikeuden eteen vastaamaan mokomaan provokatoiseen syytökseen.

Täten tämä Ninan halu saada itselleen uusia hatuja, johti Englannin hallituksen entistä suurempiin vaikeuksiin, joiden johdosta parlamentti on kutsuttava koolle. Ja mikä pahinta, entiset puoluerajajakin Englannissa uhkaavat tämän johdosta revetä. Toiset pitävät hallituksen ja sanomalehtien menettelyä tahdittomana ja vaarallisena laskiessaan tällaisen häppätoisen jutun — hatujen arvo yhteensä noin \$4.28 — julkisuuteen.

Tämän Ninan hatujutun yhteydessä palautuu mieleen vuosi 1742—1743 Venäjällä vastana käyty "Hattusota". Ruotsi-Suomessa oli nimittäin muodostunut venäläisvastainen "hattupuolue" ja venäläisystävällinen "myssypuolue". Hatut olivat päässeet hallitukseksi ja julistivat sodan Venä-

jää vastaan. Hattusota hävitettiin ja sen johdosta Suomi sai maksaa korvauksen. Venäjän ja Suomen välinen raja siirrettiin aina Kymijokeen, josta se sitten myöhemmin taas vähitellen siirtyi itään päin.

Toivottavasti tämä Ninan hatujuttu ei kuitenkaan johda sotaan, joka ylläkin voisi laajeta koko maailmaa kiihittäväksi ja vieläkin enemmän toivottavaan, että Suomen ei tarvitse siihen ottaa osaa ja siinä tapauksessa, jos sota häviää, maksaa siitä korvasta. — 1 —

Maynard, Mass.

ASKL:n osaston kokouksessa tiistai-iltona puhelti johti Lauri Toivonen ja kirjuriina toimi Alfred Toimppa. Yläsalin lattian uudeleen kunnostaminen jäi johtokunnan harkintaan alaiseksi. Aluekokouksen edustajiksi valittiin Fanny ja Jussi Helander ja Mari ja Alfred Toimppa. Keskusteltiin romumyynnin pidosta ja ne päätettiin pitää lokak. 6 päivä. Seuraava kokous pidetään tänään kuu 25 päivä josta evästään aluekokouksen edustajat.

Piinaakeli-lita

Sanna Mäkelä järjestää syyskuuden ensimmäiset piinaakeli-litauksensa tänään kuu 13 päivänä. Sanna laukea hyvät kotitekoiset herkut kahvipöytään. Vanhaan tapaan me kaikki avustamme lahjapöytä. Siisi kaikki Sanna vieraksi sinä iltana.

Romumyynti

Romumyyniin on kaikki käyttökelpoiset tavarat tervetulleita. Katsokaa varastoanne ja karsikaa sieltä sellaiset tavarat joista tahdotte päästä eroon, mutta olisivat toiselle tervetulleita. Soittakaa Helanderille 7-2962 tai Jaakkolalle 7-2626 niin kyllä tavarat tullaan kiitollisuudella hakemaan. — Jaakko.

Townsend, Mass.

Farmariyhdistyksen kokous pidettiin tiistai-iltona O. Lilstrangilla. Ollin mielenkiintoista nähdä tavallista enempää paikkakuntalaisia kiinnostuneina yhteiseen asiaamme.

A. Linna johti kokousta, liikkeenhoitaja E. Nupola selosti eri osastojen eteenpäinpyrkimyksiä ja vastaili hänelle tehtyihin kysymyksiin.

Valittiin seuraavat edustajat syyskuun 2 päivänä pidettävään puolivuosiokoukseen: A. Linna, O. Leino, I. Äijälä ja H. Aho. Varalle O. Hyvärinen.

Arnold Niemi

Townsendin kauppalanvaltuuston pyrkivä ensimmäinen suomalainen oli kokouksessamme. Yksimielisesti kokouksessa olleet äänioikeutetut lupautuivat asettua hänen kannalleen maanantaina 10 päivänä paikkakunnan vaaleissa.

Norwood, Mass.

Leskien kahviseit ovat tämän viikon lauantai-iltona Ahoon rannassa. Kun edellisinäkin vuosina, niin ovat lesket nytkin homanneet kunnolliset kemut, jollaisia he vain voivat saada toimeksi. Mainio ravintola, kiehtova musiikki, lumoa ja järkevää ranta, viehättävät tanssikaaverit ja lukuisasti läsnäolopalkintoja. Mennäänä sis t.k. 8 p. viikossa suurella joukolla leskien vieraksi. Tilaisuus on Liitto-osaston hyväksi.

Aino Aho

Sai t.k. 5 p. sähkönen Suomessa, jossa ilmoitettiin hänen siskonsa rouva Aili Kuusiston, os. Mikko, kuolleen edellisenä päivänä Helsingissä. Diakonier sairaalassa 52 vuoden ikäisenä. Läheisimpänä jäi häneltä yksi avioliitos oleva poika. Miehensä kuoli jo monta vuotta takaperin. Aili toimi pitkän aikaa Merikarvian kunnallisen kodin hoitajana. Kuluvan kesän aikana meni hän sairaalaan saamaan apua, mutta syöpätauti oli jo ehtinyt kuluttaa elinvoimat, vieden hänet hautaan parhaassa elinässä. Vainaja haudataan syntymäpaikastaan Hausjärvelle, jossa vanhemmat lepäivät ikuistaan.

Gloucester, Mass.

Jacob Viktor Helander, kuoli kotonaan Stockholm Avenueella, Rockportissa v.k. 30 päivänä pitkäikäisen ja valkean hermotaudin uuvuttamana 69 vuoden ikäisenä. Läheisimpiä kaipa puoltso Aili (os. Jylkkä), kaksi poikaa ja tytär, perheessä oli toinen tytär kuolleet.

Edesmennyt oli syntynyt Suomessa josta tuli tähän maahan vuosidensa alussa. Hän yhtiä heti Työväenyhdistyksen "Murtajana" ja Raivaajan tilaajaksi sen perustamisesta asti. Oli murtimehienä täällä, mutta muutti Quincyyn jossa oli useita vuosia teollisuusjohtajana. Tuli takaisin Rockportiin, avioliiti, rakensi yhtiönä kiviikkoon oman kodin ja samalla alkoi hyödyllinen ja kauaskantoinen sarakkyntö Murtaajassa. Hän oli johtokunnan jäsen, kuului näytelmäseuraan, soitokuntaan ja mitä vaan Murtaajassa tarvittiin hän oli aina siihen valmis. Hän oli varma sosialidemokraattisiln määrin että aina lähti suoraan suunalisesti sen halvearaaja vastustamaan, nykyisen K.L. osaston perustava jäsen, jonka toimintaan hän ei viime vuosina sairautensa tähden voinut ottaa osaa.

JOHN NESBITTIN TOSIKORTTIN
He kaappaisivat salaissuudet uppoavasta sukkulalavasta
Jälleen mieltä-lukuttava merkkortomus
"AWAY BOARDS"
Telephone Time
Sunn. syysk. 9 p. 10:30 a. channel 9
Torst. syysk. 13 p. 6:45 l. channel 4

Viime sunnuntai (k. 2 päivänä) Viktor saatettiin hautaan Luett Grove Lanesvilleen. Rovasti Walter H. Greenwood piti seremoniat haudalla, H. Johnson hyvin valittu sanoin 'oi lyhyen kuvan vainajan elämäntyöhön, mitä hän perheen isänä ja kansalaisena oli ollut. Kantajina Walter Mäyrinen, Roi Rajala, David Manninen, Edward Jylkkä, John Mäki ja Everett Jylkkä.

Peter Arvid Gronblad kuoli Addison Gilbert sairaalassa v.k. 29 päivänä 79 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Torniossa ja tuli Lanesvilleen vanhempiensa luokse 16 vuodan vanhana, jossa asui pysyvästi ja oli kylän vanhimpia suomalaisia. Oli rakennusalan työläisiä kivimuurajia ym. Meni avioliittoon Elma Kankaan kanssa, joka kuoli muutama vuosi sitten. Lähinnä kaipa 2 poikaa ja 3 tytärtä, 13 lastenlasta ja 9 lastenlapsen lasta.

Hautaus tapahtui t.k. 1 päivänä Lanesvillen suomalaisesta kirkosta Seaside hautausmaahan. Viime palveluksen suoritti Rockportin suomalaisen kirkon pappi A. O. Rankinen, urkuriina Mrs. Arthur Jacobson; Kantajina George Toikka, William Heinonen, H. Tiftat, Walter Nordling, Lauri Johnson ja Henry Harris.—Nenakitt.

Abington, Mass.

Osaston kokous on tiistaina t.k. 11 p:nä kello 7. Saapukaapa kaikki jäsenet kokoukseen, että saadaa taas kesäloman jälkeen toiminta alkuun.

Verolaskut saapuivat kauppalan asukkaille. Vero on nyt 90 dollaria tuhannelta. Onneksi ei omaisuksien arvoa ole nostettu.

Huonosti edustettuna oli Abingtonin syysjuhilla. Miesä oli syy sellaiseen, kun tarkat tiehojeet olivat Raivaajassa ja juhlassa hyvä ohjelma, josta kiitos hommaajille ja esittäjille. — V.E.N.

Conneaut, Ohio

Vietivät kultahäitään Mr. ja Mrs. Henry Heinonen viettivät kultahäitään sunnuntai 5 syysk. 1 päivä poikansa Carl Heinosen kodissa State Road, Pari on asunut Conneautissa ennen josta muuttivat Cherry Hillin, Pa, missä ne ovat asuneet viimeiset 38 vuotta. He ovat syntyneet Suomessa, Mr. Heinonen Siskissa ja Mrs. Heinonen Larjapöydällä ja menneet naimisiin Ashtabulassa. Mr. Heinonen 69 vuotta. Heillä on 9 lasta, 18 lastenlasta ja 8 lastenlastenlasta. Mr. Heinonen jäi eläkkeelle Nickel Platen rautatieella 5 vuotta takaperin. Toivomme onnea ja rauhaa elämänsä iltoilta heille.

Pääivät yhteislympäykseen Tikkäläinen True Temper Corp. ja United Steel Workers Union AFL—CIO) pääsivät yhteislympärykseen ja viettivät lakon, sillä sovinnon saannin aikaa jatkettiin 30 päivää, kun vanha sopimus lopetui. Yusi sopimus tehtiin samoilte perusteille kolmeksi vuodeksi kun U. S. Steel sopimus oli tehty. Sopimus koskee viitti eri komppanian omistamaa tehdasta.

Kokousuutisia ASKL:n Conneautin osaston sääntöamäärän kysymyskokous pidettiin sunnuntai 5 syyskuun 2 päivä Mrs. Emil Wiljamman kesähuivissa Palmottojärven rannalla. Kokouksessa käsiteltiin monia esille tulleita asioita, mm. syysjuhlien vietto ja paheksuttuun siitä, miksi ei aluetoimikunta antanut ajoissa tietää, että juhlat olisi voitu järjestää jonnekin muualle. Ohjelmaa oli monenlaista ja voidaan sanoa että tilaisuus tuon kauniin järven rannalla minne syksyinen aurinko kaunisti säteili, oli suoraan elämys. Osanottajia oli monta autokuormaa jolle kaikille kuitokset toverillisesta yhdessäolosta. Ja kauniit kiitokset Wiljamalle, runsaasta tarjotusta, kiitokset tiskareille ja tarjoilijoille. Yhdessäolon hetket lujuuttivat toverisuhteita. Seuraava kokous tulee pidettäväksi lokakuun 7 päivä, sunnuntai Mrs. Olga Kukkolan kodissa Conneautissa 300 Lake Road. — E.

— Eräs yliopistolais Texasissa on tunnustanut varastaneensa elokuvakomien voidakseen rakentavissa kirkkoissa illoinviitoissa esittää uskonnollisia elokuvia. Nuori mies on nähtävästi jessittöinen kannalla, että tarkoitus pyhitää keinot.

NEW YORK CITY

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja. Osoite: 227 East 84 St., Room 5. Puhelin REgent — 7-4155.

Konttorin aukioloajat:
Torstaina ja perjantaina klo 12—5.

SUOJA-SEURA JA SEN TOIMINTA

Long Islandin suomalaisten keskuudessa elää ja vaikuttaa pienoinen aittamainen seuraksi, ja kuolemantaukissa. Suurimman osan toiminnasta suorittaa seuran puolesta toimiva komitea, johon kuuluu noin 100 jäsentä. Suurimman osan toiminnasta suorittaa seuran puolesta toimiva komitea, johon kuuluu noin 100 jäsentä.

Seuran toiminta on etukäteen kirkon ja seurakunnan keskeisessä osassa. Suurimman osan toiminnasta suorittaa seuran puolesta toimiva komitea, johon kuuluu noin 100 jäsentä.

Sydämen surulla ilmoitamme, että rakas äitimme

ANNA JUHALA

(o.s. Penttilä)

kuoli pitkän sairautensa jälkeen 6601 Ridgeland Dr., Amherst, Ohio. Hän oli syntynyt Ylihärmässä V.L. 1885. Tyttönimeltään Haapamäki. Oli kuollessaan 71 v. ikäinen. Lähinnä suurenna ja kaksi poikaa: Urho ja Wilho ja Wilhon vaimo ja heidän pieni poikansa sekä yksi veli täällä ja suuri tuttavapiiri täällä ja Suomessa.

Pois poistui äiti luotamme, jo sammui sydän kärsintä. Nuku rauhassa äitimme, vieraan maan mullassa.

Pojat: Urho ja Wilho, Wilhon vaimo ja heidän pieni poikansa.

TAHDOMME LAUSUA KIITOKSEMME kaikille, jotka olitte osaa äitimme hautajaisiin.

POJAT.

Ernest W. Lampe, M. D.

147 E. 50 Street New York 22, N.Y.
Konttoritunnit:
2—6 päivisin paitsi perjantaisin ja sunnuntaisin sekä sopimuksen mukaan.
Puh. PLaza 5-6285.

PELLERIN'S PACKAGE STORE

Valittuja viinejä, väkijuomia, oluita, jääkylmiä aamiaisia.
Avoinna klo 8 aam. — 9 illalla.
Perjant. ja lauant. klo 11 saakka ill.
Puh. Logan 4-5361 Plainfield, Conn.

LEEMANS SUPER MARKET

PUHELIN PRESCOTT 4-2621 BROOKLYN, CONN.
TUOTETTUJA HERKKUJA
Täydellinen varasto LIHAA - SEKATAVARAA - JÄÄDYTETTYJÄ RUOKIA - HEDELMÄIÄ - VIHANNEKSLA.

Nopea palvelu
Työ tyydyttävä; tekijät
Keystone Cleaners of
Moosupin ekspertit
Kirjoitustarvikkeita
ja kortteja

Brooklyn Dry Cleaners and Launderers

MARY LEEMAN nyt hoitajana.

LEO KAURANEN

PUTKITYÖ- ja LÄMMITYSLAITEURAKOINTIA

PRESCOTT 4-3118

Brooklyn, Conn.

BURNS ja DEMING VESISTEEMEJÄ

THE GRISWOLD Dept. Store

MIESTEN, NAISTEN ja LASTEN KENKIÄ ja VAATTEITA.
Tavotteemme on tyydyttää vaatituksenne aliallamme!
74 Main St., Jewett City, Conn. Puhelin 248.

FRIGIDAIRE

JEWETT CITY HARDWARE CO.
2 North Main Street, Jewett City, Conn.
MYNTIÄ ja HUOLTOA 26 VUOTTA
KAIKENLAISTA RAUTATAVARAA
Puh. Drake 6-2774

EASTERN LIVE & DRESSED POULTRY CO.

Bonded Dealers — Willimantic, Conn.

Maksamme korkeimmat hinnat 'broilerista' linnuista, Capon-kukista ja 'pulliteista' N.E. valtioissa.
Puhelimit: päivisin Harrison 3-1611 ja 3-1691
Collect: yöllä Harrison 3-1074 ja 3-2986
Me emme ole yhteistoiminnassa minkään muun laitoksen kanssa.

COLLINS MOTOR SALES

MYNTIÄ JA PALVELUA

— Käytettyjä autoja ja trokeja —
Puh. Logan 4-5503 Main St., Moosup, Conn.

The Connecticut Bank & Trust Co.

MOOSUP OFFICE

Federal Reserve Systemin jäsen.
Kyllin suuri palvelusalan taito
Kyllin pieni tutustuminen taito
Kyllin voimakas turvaaminen taito.

Federal Deposit Ins. Corp. jäsen
KAIKENLAISIA
FARMI-KIINNELAINOJA
Puhelin Logan 4-2789

PAUL W. ROPER & SONS

MYNTI
ja
HUOLTO

ALKUKÄYTTÄJÄ OSLA
TAATUJA KÄYTETTYJÄ
AUTOJA.
Puhella Logan 4-8592.
Ward Ave., Moosup, Conn.

Alkuperäinen KOVA HIILI

on käyttöarvoaan parantanut.
Se kestää kauemmin.
Puhelin Logan 4-8592.
Ward Ave., Moosup, Conn.

maaillosta viisi vuotta vanhaa...
— Rep.

Van Etten -
Spencer, N. Y.

Sairautta

Willseyvillestä Martha Mank on ollut kolme viikkoa hoidettavana Sayre'n sairaalassa veritulehduksella ja sydäntaudilla. Nyt hän on jo kotona, mutta vuoteen omana. Samassa sairaalassa on myös ollut tutkittavana ja hoitoa saamassa Mrs. Rudolph Kantola N. Spenceristä. Frank Ranta Halsey Valleyista on saamassa hoitoa sydäntulehduksella.

Pitkästä aikaa nähneet toisensa

Van-etteniläisillä Mr. ja Mrs. Oscar Haynesillä kävi Warrenista, Ohioista, Mrs. ja Mr. Everett Rintala kun olivat kotiin menossa kyläreisiltä Massan valtiosta. Mrs. Rintala on entinen Senja Rajasilta Monessenistä ja ei ollut nähneet Haynesin paria lähes 40 vuoteen. Mr. ja Mrs. William Pukkiolla kävi kyläilemässä heidän tuttavansa Mr. ja Mrs. Victor Vanhala Bell River, Canadasta, joita he eivät olleet nähneet myöskään 40 vuoteen.

Pääsi läpi koulunsa

Mr. ja Mrs. William Palomäen poika John on läpäissyt 2 vuotuisen kurssin Rochester Business koulussa, jossa otti liikkeenhoito- ja yleisen viestintäkurssin. Hän aikoo jatkaa vielä pitemmälle kurssiansa muualla.

Anton Lyyrän

MUISTOLLE

Yhdeksän vuotta on kulunut syyskuun 9 p:nä 1956, kun nukuisti ikuisen uneesi, mutta muistosi aina säilyi tuoreena.

Siskosi MANDI,

Chester Depot, Vt.

Surren ja kaivatun ilmoitan, että rakas mieheni

OTTO HAARALD HUHTALA

kuoli Day Kimbal sairaalassa Brooklynissä, Conn., 17 p. heinäk. 1956, kärsittyään 5½ vuotta sydäntautia. Otto oli syntynyt Viipurissa Suomessa, 16 p. toukok. 1896, ollessaan 60 v. 2 kk. ja 1 p. ikäinen. Hänet haudattiin 20 p. heinäk. Brooklynin Conn. hautausmaahan suuren ystäväjoukon saattamana.

Viimeisen palveluksen Tillinghast hautauskodissa sekä haudalla toimitti pastori Charles Saarion.

Suremaan jäin minä, vaimonsa Lempi (o.s. Uggeldahl), tytär Vieno Raito perheineen. Duncantissa, N.Y., polkapuoli perheineen Plainfieldissä, Conn., veli Hans Huhtala perheineen Brooklynissa, Conn., 2 sisarta Rosa Storm ja miehensä Two Harborissa, Minn., ja Edla Kauppinen perheineen Lappeenrannassa Suomessa sekä suuri tuttavajoukko täällä ja New Jerseyssä.

Nuku, nuku takas, viime unta.
Ei tuulet, talven tuiskut,
eikä tuskat tulmat —
voi häiritä siellä sun lepoas.

Vaimosi Lempi.

Sisaret.

Kiitos pastori Saarionille lohduttavista sanoista; kiitos kauniista kukkalaitteista, joilla peitettiin Otton viimeinen leposija. Kiitos kantajille sekä, jotka huolehdittivat kahvitarjoilusta, sen hommaajille ja avustajille. Kiitos kaikille kaunokkaan asuville, jotka tavalla tai toisella olitte osaa suruuni. Teitä kaikkia sydämellisesti kiittäen.

LEMPI HUHTALA

R.F.D. 1, Box 123, Brooklyn, Conn.

Syvästi surren ja kaivatun ilmoitan, että elämäntoverini ja lastemme hyvä isä

MATTI PERTTULA

nukkui rauhallisesti ikkunansa katon alla Graylandissa, Wash., kesäk. 9 p:nä 1956. Hän oli syntynyt Lohtajalla Suomessa, kesäk. 16 p:nä 1887 ja saapunut Amerikkaan v. 1904. Graylandiin, missä harjoitti karpalonviljelyä, hän muutti v. 1925.

Pois mennyttyä hyvää puolisoa ja isää jäi suremaan vaimo Vieno sekä kaksi lasta, poika Arnold Perttula (ja vaimonsa Mary), tytär Bertha Kangas (ja lapsensa Paul Kangas), veljet Fred Erickson (Graylandissa, Ore.) ja Alex Perttula (Elyssa, Minn.), sisaret Mrs. Eveliina Mattila ja Miss Saima Perttula Suomessa. Myös paljon sukulaisia ja suuri tuttavajoukko kautta laajan Amerikan.

Vainaja haudattiin kesäk. 12 p:nä Aberdeenin kauniiseen kalmistoon suuren ystäväjoukon saattamana. Kauniit kukkalaitteet peittivät hautakammin.

Olit isä, puoliso parhain, vaali ja kolmiin myöhään ja varhain. Kun poistuit luotamme meille jäi murhe syvä mutta lohtuna meillä on muistosi hyvä.

Uinu unta rauhallista, jälkeen tuskain valvan, Nuku unhoon murheet, rannalla rauhan maan, jossa jokainen levon saa.

Sua muistan aina ja iken hiljaa, mut' untasi syväin on häiritse pyhä.

Vaimosi Vieno.

Nukkuos rauhan unta, Sinä isäme armahin. Elon tuskat on loppunut sulta, uni Tuonen on viihtynyt.

Nuku rauhallista iki-unta, Sua kaivojen kaipaan.

Arnold ja Bertha.

Iso-isä olt parhain, hoivaamaan mua jouduit varhain. Palkita vaivojasi koskaan en voi, muistosi ain mielessäni kauniina sol.

Paul.

HALUAMME SYDÄMELLISESTI KIITTAA

kaikesta osanotosta suureen suruunne. Kiitos kantajille ja kiitos kukaista, jotka niin kauniina peitti rakkaamme hautakammin.

Kiitollisesti

VIENO PERTTULA ja LAPSET.

Grayland, Wash.

Nuoret matkustelivat

Van Ettenistä Ronald Kaupilla ja Roy Huhta tekivät huvimatkan Wind-shift Canoe kampaile, Lake Timoganie, Ontario, Canada. Lake Thornton enonsa Melvin Ahon kanssa tekivät matkan Kansasin valtion ajaksi lähes 2,600 mailia matkalla. Melvinillä oli 2 viikon loma Business koulusta Rochesterista, jossa alkaa käymään toista vuotta heti Labor Dayn jälkeen. Samaten on Ronaldilla meno Itämaan opistoon kolmatta vuottaan. Kesäloinn jälkeen hän lukee urheiluolettajaksi. Roylla on vielä korkeakoulu edessä Spencerissä. Lyle sotaväestä päästyään kesäkuussa alkaa Alfred yliopistossa lukemaan mekaniikkainisööriksi.

Koulu päätyi ja työ tuli eteen

Richard Thornton suoritti päästötutkinnon käyttäen 5 vuotta Alfred yliopistoa lukien insinööriksi. Nyt hän meni Washington D. C. laboratorin työhön. Kehui pitävänsä työstään mutta sanoi että kaikki siellä suurkaupungissa on kovasti kallista. Voin tässä sivumennen mainita, että olen ylipäänsä ylläolevista nuorukaista, sillä ne ovat kaikki minun sukulaisiani ja siistiä nuoria miehiä. — A—A.

Baltimore, Md.

Muutama rivi

täälläkin taas pitkästä aikaa. Se terästyöläisten lakko on loppunut täällä niinkuin muuallakin, pari kolme viikkoa sitten. Lakko oli hyvin järjestetty, ei mitään epäjärjestystä eikä rähinöitä sattunut täkäläisten tehtaitten ympärillä. Saatiinhan siinä kolmen vuoden työsuojus sekä hukan palkankorotustakin, jotka olivat union päävaatimukset. Muuten lakko oli hyvään aikaan kun kesäkin oli lämpimimmillään niin terästyöläiset saivat kesälomansa, saivat käydä kesäjuhilla sekä sukulaisiaan ja tuttavain tapaamassa.

Vierailijoita

Alia Californiasta asti on täällä käynyt. Ilkka Jussi emäntineen, entisiä monesnilaisia ja Aili Kymälän sisko Elina Annala, Wisconsinista, vierailivat täällä poikansa ja tyttärensä kanssa. Mr. ja Mrs. John Iivari Fairportista ja monia toisia vierailijoita on täällä käynyt.

Kuolemakin

täällä on hiljattain vierailut vieden mukanaan Lempi Moksenin ja Mary

Jouluksi Suomeen
KAKSI ILONTÄYTEISTÄ JOULUHUVIMATKAA!
New Yorkista Göteborgiin josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea. Kaikki hytät merenpuolella. Matkatavarat suoraan Suomeen.
MI. KUNGSHOLM.....Jouluk. 4
MI. STOCKHOLM.....Jouluk. 8
Aikaisimmat vuorot New Yorkista Göteborgiin
KUNGSHOLM.....Syysk. 20, Lokak. 13, Marrask. 9
Aikaisimmat 1956 hinnat Göteborgiin:
STOCKHOLM, Turistiluokka \$193. — Ensimmäinen \$270
KUNGSHOLM, Turistiluokka \$205. — Ensimmäinen \$295
Käännytkää markatointimeenne puoleen tai suoraan
Swedish American Line
636 FIFTH AVENUE, NEW YORK 20, N. Y.
10 STATE STREET
BOSTON 9, MASS.

ERIKOINEN SUOMALAINEN HUVIMATKA

M. L. KUNGSHOLMILLA

New Yorkista lokakuun 13, — Halifaxista lokakuun 14

Ruotsin Amerikan Linjan Montrealin konttorin liikkeenhoitaja Mr. Carl Wassiluksen johdolla.

Lallin, molemmat vanhimpia Baltimoren suomalaisia asukkaita.

Mrs. Sandra Mäen pyynnöstä maanittien että Baltimoren suomalaisen Edistysyhdistyksen haalissa 703 South Ponca st. vietetään syyskuussa syntymäpäivän juhla tämän syyskuun 15 p. illana alkaa klo 7.30 illalla.

Mrs. Mary Grann

on kotoaan Suomimatkaltaan. Hän teki matkan edestakaisin suomalaisella laivalla ja hän oli vuoden ajan siellä reissullaan. Kun kysymys miltä Suomi näytti, niin hän vastasi, että kyllähän se aika sielläkin meni, mut ta tienne sitä oli ikävä kun täällä on lapset ja lastenlapset. Sanoi olleensa eninään osan ajastaan siskonsa luona ja sanoi olleen kovin kylmän siellä viime talven. — Wm. Kylmä.

Cleveland, Ohio

Clevelandin suomalaisella keskuskomitealla oli ylimääräinen kokous elokuun viimeisenä maanantaina.

Tuli tieto rouva Kuusamolta, että Helsingin yliopiston naisvoimistelijat tulevat vieraillemaan Amerikkaa tänä syksynä, ja myös pyyntö että keskuskomitea järjestäisi yhden illan Ohiossa suomalaisille, jonka pyynnön keskuskomitea otti huomioon.

Valmistelukokous pidettiin ja tilaisuus päätettiin järjestää marraskuun 4 p. illapäivällä 3814 Bridge Ave., saman kirkon sivustalla missä suomalaisilla on ollut jo useita juhlia.

Kokouksessa myöskin järjesteltiin niitä kahviloita, jotka keskuskomitean avustamana Mr. ja Mrs. Walter Maky järjestää kodissaan 14427 Washington Boulevard syyskuun 16 p. suomalaisen Cultural Garden rahaston kartuttamiseksi. Tilaisuus alkaa kello neljältä. Luullaeni paikan löytä parhaiten kun menee Fairmount Blvd. itään päin Washington Blvd., yhden katuvälin ennen Green Road. Siis länsipuolella Green Roadin.

Tilaisuuteen kehoitetaan tulemaan kaikkia. Sadeilma tietysti tuottaa hankaluksia, sillä taloa ei ole rakennettu suuria yleisiä varten, vaan toivomus on että voidaan käyttää kauniita takapihaa yleisön seurustelua varten. — K. R.

Kirkollisia uutisia

WEST BARNSTABLE, MASS.

Hengellinen kokous torstaina, syyskuun 13 päivänä kello 7.30 ip. Mr. ja Mrs. Risto Johnssonin kodissa.

Sunnuntaina, syyskuun 9 päivänä

ei ole jumalanpalvelusta Lähetyskirkossa. — V. Väikö.

COLLINSVILLE, CONN.

Pastori Väinö Väikö puhuu sunnuntaina, syyskuun 16 päivänä kello 2 ip. Congregational kirkossa.

BROOKLYN, CONN.

Jumalanpalvelus sunnuntaina, syyskuun 16 päivänä kello 7.30 ip. Tiilikirkossa. — V. Väikö.

TROY, N. H.

Ensi sunnuntaina on pyhäkoulu evankelis-luterilaisen seurakunnan kirkossa kello 9.30 ap. Englanninkielinen jumalanpalvelus kello 10.30 ap.

Suomenkielinen jumalanpalvelus pidetään kello 2.30 ip. Kaikki ovat tervetulleita näihin tilaisuuksiin. — E. Ylinen.

PUTNAM, CONN.

Radiohartausta joka sunnuntai kello 10.35 — 10.50 ap. WPCT (1350) aseman kautta. — V. Väikö.

GARDNER, MASS.

Hartaushetki Lähetyskirkossa on sunnuntaina kello 2.30 ip. Pastori Sumner on mukana tässä tilaisuudessa. Lähetysseurakunnan sunnuntai-koulu aloittaa toimintansa sunnuntaina kello 16 päivänä kello 9.30 aamulla ja illapäivän tilaisuudessa nuoret ovat mukana alkamassa syyskauden toimintaa. Ystävällinen kutsu kaikille. — Kv.

RAIVAAJASSA ILMOITAMINEN

TUOTAA TULOKSIA.

ARTHUR'S REAL ESTATE

Arthur T. Velleux, Agent

ASUINALOJA, FARMI- ja HUVELAKINTEISTOJA

"Myyntiä ja ostot luottamuksellisesti"

1 Broad St. Corner Main & Broad.

Tel. PR 4-2803

Danielson, Conn.

30 vuoden kokemus

KELLOJEN KORJAAMISSA

Verraten halvalla hinnalla me laitamme kellonne käyntiin ja uuden näköiseksi.

PATTERSON'S JEWELRY STORE

122 MAIN ST. DANIELSON, CONN.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village

Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logan LO 4-2147

R. A. TILLINGHAST - Puutavaraa

RAUTATAVARAA

MAALIA

MUURARIEN TARVIKKEITA

North Main St. — Puh. PR 4-8588 — Danielson, Conn.

Auki perjantaisin kello 8.

Kun olette henkisesti masentuneet

— käykää

WHITE TOWER

PACKAGE STORE

11 Academy St., Danielson, Conn.

Puh. Prescott 4-9323

Wells Mobil Service

GASOLIINIA — ÖLJYÄ

Ulkoo- ja sisäkuumeja

Pattereita.

Puhelin Prescott 4-8888.

122 MAIN ST., DANIELSON, CONN.

Danielson Oil Co.

Shell POLTTOLIJYÄ

— REECAPPING —

Puh. Prescott 4-8568.

DANIELSON, CONN.

McEWEN'S JEWELRY STORE

RAYMOND HARWOOD, omistaja

Timantteja, viiksuomuksia, kelloja.

Juvellia, loipekkeitä, kyniä, mukavuuksia.

Parhaimmilla laatu- ja parhaimmilla.

Korukkaita, kulta- ja hopea-aiasia.

Lahja jokaiseen ostopaikkaan. Huu- tai timanttituomuksen kera.

99 MAIN ST., DANIELSON, CONN.

Puh. Prescott 4-2804.

Massachusettsin sää: Tänään vaihtelevaa pilvisyyttä ja viileää, samoin ensi yönä. Huomenna vaihtelevaa pilvisyyttä, viileää ja mahdollisesti sadetta.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

Hubbardston Grange järjestää markkinat tk. 29 p:nä. Ohjelmaa alkaa suomalaisen Farmers haalissa klo 10.30 aamulla kestään klo viiteen.

Palokunta sammutti alkuunsa Dillon Steam Boiler tehtaan tulipalon. Eräissä tankissa oli kaasuvuoto ja se syytti johtajan säkenistä.

Lämmin, kesäinen sää palasi lyhyen viileyden jälkeen. Keskiviikkona oli lämmintä 88, torstaina 77 astetta F, joskin kosteuden takia torstai oli hiottavampi päivä kuin keskiviikko.

Raymond Ahti, U.S. armeijan palveluksessa laskevuorijoukossa oleva Fitchburgin nuorukainen, loukkaantui n. pari kuukautta sitten, mutta on parantunut ja jättäen palveluksessa.

Floralainen K. H. Koester, joka viime kesäkuussa varasti auton Matthews Motor Co:n lotilla Lumburg kadulla, joutui kiinni Williamstownissa nukkuneensa autossa ja tuomittiin torstaina Worcesterin rikosoikeudessa vuodeksi ojennuslaitokseen.

Eilen tuli kuluneeksi 25 vuotta siitä, kun Usko Näppilä, 18-vuotias Westminsterin nuorukainen kotinsa lähellä kiipesi 40 jalkaa korkeaan N.E. Power Companyn voimajohtopaaluun, sai 60,000 voltin sähköiskun ja putosi kuolleena alas.

Mede I. Roberts, jolla on pieni liike 30 Day katu, sai kaksi neljän kuukauden tuomiota piirikouluudessa eilen lotterin harjoituksesta (hevospeustusten ostosta). Tuomiot on suoritettava peräkkäin, mutta pidätettiin ne vuoden ajaksi.

Toivo Salomaa, Malone roadilla Hubbardstonissa, täytti 70 vuotta keskiviikkona tk. 5 p:nä. Ystävät yllättivät hänet tulien juhlimaan merkkipäivää hänen kotinsa, samalla jättäen muidoksi lahjoja ja toivottaen onnellisia elonpäiviä edelleenkin.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Kahden huoneen huneisto vuokratavana lapsettomalle. — 24 Baker St. Tavattavissa kello 10—5.

Suomalainen KIINTEISTÖLIKE JÄRVI REAL ESTATE 2 Harding Street. Puh. FI 2-0183.

Pelto Real Estate

Koteja, farmeja, liikkeitä.
16 Cherry St., Fitchburg, Mass.
Puh. 3-7195.

SEMENTTI- ja CINDER BLOKEJA
Pyytääkää vapaata kustannusarvioita suomeksi tai suomenpuhuvilta liikkeidenhoitajillemme Wm. Hakkiselta.
S. K. BLOCK CO.
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1995.

Kutisevat ja kesivät varpaat
Jos varpaanne kutisevat ja kesivät, se on "Atleettilajan" merkki. Käyttäkää James-salvaa. Se auttaa heti. Sitä saatte raha-takaisin takuulla.

Hinta \$1.00 purkki.
Postitilatukset täytetään.
MURPHY'S DRUG STORE
Fitchburg, Mass.

WILLIAM JÄMSÄ,
Westminster, Mass.
Puhelin 154.

Mrs. Jennie Adams sai "suuret kiitokset" tarjoamistaan herkuista ja kahvista elisaanumma Luottoyhdistyksen ja Raivaajan henkilökunnille. Uusi tulokas tähän taloon lausuttiin tervetulleeksi ja toivottiin hänelle onnea tulevien työvuosien ajaksi Luottoyhdistyksen komiteassa.

Ensimmäinen naisliikenne poliisi tässä kaupungissa asetetaan toimeen lokakuun 1 päivänä. Tarkoituksena on turvata koululapsia poliisikunnan taholta. Univormunsa saanut on Mrs. Doris R. Young. Samalla poliisikamarissa ruvetaan antamaan kurssia 11 illalle, joista 10 tulee vakinaiseksi, yksi tilapäiseksi ensi vuorin antajaksi.

SAIMALAISILLA KOKOUS

Saimaan tiistaisessa työkokouksessa päätettiin järjestää talon 50-vuotisjuhla tämän syyskuun aikana ja puuhaa alulle panemaan hyväksyttiin johtokunta, valituskomitea ja näiden lisäksi iltaamokomitea, johon kokouksessa valittiin seitsemän rivaakkaa naisihmistä. Tämä juhlaamokomitea pitää ensimmäisen kokouksensa, jossa juhlan kaikkia puolia harkitaan, ensi viikon maanantaina, tk. 10 p:nä, klo 7 illalla Saimaan talossa. Asianomaisesti otetaan lämmä seikka huomioon ja saapukaa kokoukseen.

NASHUAJOEN PERKAUSTA EHKA SUORITETAAN

Jos liittohallitukselta saadaan varoja, niin Nashuajoen perkausta suoritetaan, ei tosin kauttaaltaan eikä tyhjentävästi, mutta niissä kohdissa jotka tulvien aikana estävät vedenjuoksua ja joillaisia paikkoja on olemassa Fitchburgin kaupungin rajojen sisällä. Tästä kertoo kenr. Robert Fleming, Jr. armeijan insinööriosaston päällikkö kirjjeessään pormestariin.

Kenr. Fleming, kertoo pormestari Bray, sanoo pyytävänä varoja joen pohjoisosan perkaukseen niin paljon, että Fitchburgin alue tulee autetuksi. Vuoden 1955 tulva kyllä osoitti, mitkä kohdat kipeimmin kaipaavat perkausta. Joessa on jolloinkin toimitettava perin pohjaisempi tarkastus kuin min hienellä on tällä haavaa mahdollisuutta varojen puolesta.

River kadun varrella lähellä siltaa, jossa on Cook's Box Shop, on eräs perkausta kaipaava kohta. Samoin ylempänä Crocker Burbank Companyn No. 4 tehtaalla kohdalla. Aikaisemmin tänä vuonna armeijan insinöörit suorittivat eräitä korjauksia, mutta tehtävä kaipa perin pohjaisempaa perkausta. Myös kaupunki on vuoden kuluessa avannut eräitä vedenjuoksua häiritseviä kohtia joessa. Joki nykyään on kyllä paremmassa kunnossa ja kykenevämpi nielämään vettä kuin viime syksyisen tulvan aikana.

BOSK HAUTAUSKOTI

85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspaiikka.

TALO ja MAATA myytävänä

Hiljattain hyvin rakennettu asuntotalo myydään kohtuulliseen hintaan. Rakennuksen mukana tulee neljä ekkeriä peltoa maata vilkkaan valtios tien varrella, sauna, varastorakennus, yli sata kultiveerattua mustikkapuskua ja vaarainistuksia. Pienikokoinen mansikkamaa, jota voi lisätä tarpeen mukaan.

Lähempiä tietoja saa omistajalta seuraavalla osoitteella:

HANNÄ LUKKARINEN,
43 Crocker Place, Hanson, Mass.

Mitä säästöne tekevät?

KASVAVAT ... säännöllisten dividendiemme mukana

Extra Thrift Services To Help You Get Ahead
Fitchburg Savings Bank

Säännölliset dividendit auttavat säästöjonne kasvua
Kaikki talletukset täydellisesti vakuutettu Massachusettsin lain mukaisesti.
745 MAIN ST. Opposite City Hall Tel. 3-7461

Suuri "paanan" palo Shirleyssä

Palosotilas ampelintenpalojen takia sairaalassa

Tulitikutilla ja kynttilällä pellaileet lapset syyttivät vahingossa tulen, joka poltti keskiviikkona suuren navetarakennuksen ja sen yläkerrassa olevan 85 tonnin heinävaraston. Vahinko lähtenyt \$12,000. Rakennus oli William Boutillerin, Hänen roadilla.

Palokunnanpäällikkö Everett Barnard oli ollut selven tulen alkamisesta ja tapahtui se siten, että lapset pudottivat palavan kynttilän vahingossa heiniin.

Donald Sidiat, 21-vuotias mies, joka kutsuttaessa yhtyi palokuntalaisten tuli astuneeksi ampiaispesään saaden niillä niin suuren parvon niskaansa, että suurin osa hänen ruumiistaan sai pistoja. Hänet vietiin Ayerin sairaalaan saamaan vastamykyä ja oli hänen tilansa jo toisen päivän paljon parempi.

Mrs. R. Boutiller antoi hälytyksen. Palokuntalaisten saapessa rakennus oli kahtaikanaan tulossa. Työ keskeytettiin 200 jalan päässä sijaitsevan asunotakennuksen suojeluun. Heinäko kasteltiin ja talo samoin, etteivät kipinät sytyttäneet tulta.

Palokuntalaiset viipyivät klo neljällä itäpäässä klo 2.30 aamulla tulen ääressä. Rakennuksen omistaja on 87-vuotias vanhus mutta heinät kuuluivat George Clappille Grottonista. Lehmä ei ollut sisällä tulen sytyttyä.

Terveystenhoitoa opetetaan alkeiskoulujen opettajille

State Teachers Collegessa ruvetaan syyskuun 26. päivästä lähtien opettamaan tervetienhoitoa alkeiskoulujen johtajille ja opettajille. Puuha on koka valtiota käsittävää ja ovat sen takana Massan valtion, Worcester kauntin ja Fitchburgin yleiset tervetienhoitoyhdistykset.

Näitten kussien tarkoituksena on opastaa alkeiskoulujen opettajille sitä huolta, johon opettaja hyvin usein pakottuvat ja jota heidän on suoritettava oppilaita käsitellessään, ollekin alemmilla luokilla jolloin koululaiset ovat vielä lapsia. Perustarkoituksena on tervetienhoitoon parantamiseen koulussa. Käiköä siitä koskevaa käytännöllistä opetusta annetaan näillä kursseilla.

OPETTAJA R. E. WONKKA MENNYT NAIMISIIN

Miss Priella Elaine Pfeiffer Seekonkista, ja Richard E. Wonkka, jonka koti on Leominsterissa, vihittiin äskettäin E. Providencessa, R.I. avioliittoon. Sulhaspoikana oli sulhasen veli Robert Wonkka. Tehtyään kuherrus-

matkan Viherille vuorille nauttikot silloittuvat aumaaan Philippiinimiseen kaupunkiin W. Virginiasa, jossa Mr. Wonkka on opettajana Anderson-Broadus koulussa.

Jacob Suomala kuollut, hautaus maanantaina

Vanha Fitchburgin suomalainen asukas Jacob Suomala kuoli tänä aamuna kotonaan Brigham kadulla 82 vuoden ikäisenä. Hän oli kotoisin Vaasan läänistä, siirtyi 62 vuotta sitten Amerikkaan ja asui Fitchburgissa koko ajan. Hän työskenteli aikoinaan Marshallin farmilla ja muuallakin, asettuen eläkkeelle v. 1944.

Hänen puolisonsa on kuollut aikaisemmin. Kaipaamaan jäivät 4 poikaa ja 5 tytärtä — John B. Suomala Haddon Field, N.J., George W. Atholissa, Henry W. Ann Arborissa, Mich. ja Ernest E. Detroitissa. Mrs. Axel J. Remal, Sr., Mrs. Richard Thomas, Mrs. Niilo Storm, Fitchburgissa, Mrs. Walter B. Ward, Lincolnissa, Mass., ja Mrs. Frederiek Sunne, Keenessä, N.H., sekä veli Josua Suomala, F:ssä. Myös 26 lastenlasta ja 43 näitten lasta. Hautaus tapahtuu Bosk hautausmaasta maanantaina klo 10 aamulla. Käyntitunnit: lauantaina klo 7—8.30, sunnuntaina klo 3—4 ja klo 7—8.30.

Seurakuntautisia

Ev. Luterilaisseurakunta
Ensi sunnuntaina on radio-aamuhartaus kello 8.15 aamulla. Aamukirkko on kello 10.45 ap. ja ilta kirkko kello 7 illalla. Hartaushetki ompeuseuran toimesta on tiistai-ilana kello 7.30. Kahvipöydän kattavat lidat. Samana iltana on myös kuoron harjoitus ja sunnuntai koulun toiminta aikaa neljältä sunnuntaina — tk. 23 p. kello 9.30 aamulla. Jokainen on tervetullut tilaisuuksiimme. — S.

Messiah Luterilainen Seurakunta
Sunn. aamuna sunn. kirkko klo 8.30. Pyhäkoulu ja rippikoulu klo 9.45. Engl. kirkko klo 10.45. Iltap. New Ipswichissä klo 1.30 rippikoulu klo 2 engl. hartaus, sen jälkeen kokous ja lopuksi suom. eht. kirkko. Illalla klo 7.30 konsertti kirkossa jonka esittää suomalainen tenori Egnar Holmstrom. Hän laulaa 16 laulua, niistä mainittakoon seuraavat: Kansanlaulu, Merikanto; "Hämärä", Järnfeldt; Rauhan rukous, Melartin; "On armon, Herrä, ääretön", Bach; ja "Jos aatos mulla ois", Sibelius. Lopuksi on kahvitarjoilu alasalissa. Konsertista ja kahvitarjoilusta on vapaaehtoinen uhri. Huom. maksettu ilmoitus tässä numerossa. — E.

Pakinaa Baabelin tornista

Edesmenneinä aikoina kerran oli outulainen "Viikko Sanomat" niminen lehti kirjoittanut jutun miten mahdotonta olisi ollut raamattussa kerrotun Baabelin tornin rakentamisen jos senkin vuoksi "kun olisi tarvittu vähintään kuusi kertaa niin

KIIITOS

Teille sukulaiset ja tuttavat niistä lukuisista korteista, kutsuista ja vieraskäynneistä, joilla lahduitte minua sairaalassa ollessani.

Sydämellinen kiitos kaikesta.
MATTI HONKALA,
Ashby, Mass.

Lehtemme tilaajille

Niiden lehtemme nykyisen tilaajien tilausta, jotka lähettävät yhden uuden koko vuoden tilauksen lehdellemme ennen lokakuun viidettätoista päivää, voimme nyt Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton avun jatkaa kahdella kuukaudella. Ja kaikkien niiden tilaajien tilauksia, jotka lähettävät yhden uuden puolen vuoden tilauksen lehdellemme ennen puheena olevaa päivää, voimme jatkaa yhdellä kuukaudella.

Tällä avulla Amerikan Suomalainen Kansanvallan Liitto kutsuu jokaista lehtemme nykyistä tilaajaa työhön lehtemme tilaamaan korotukseksi. Me puolestaan tulemme kertomaan millä tavalla tilaajat tähän kutsuun vastaavat. Nyt vain kysymme: kuka lähettää ensimmäisen tilauksen?

Tilausta tehdessä voidaan käyttää seuraavaa kaavaketta:

Raivaaja, Fitchburg, Mass.

Lähetätkää Raivaajaa kuukautta seuraavalla osoitteella:

Nimi:

Osoite:

Tilaukseni suorituksiksi oheistan \$ _____ postiosoitukseksi.

(Lähetäjä)

(Raivaajan tilausmaksut ovat: 3 kuukautta \$3.50, 6 kuukautta \$6.00, 12 kuukautta \$10.00. Suomeen: 6 kuukautta \$8.00, 12 kuukautta \$14.00.)

paljon muurauksella kun koko maapallon sisällä, että se olisi saatu ulottumaan kuuhaan asti."

Katsotaanpa onko asia niin. Lehti ei edes maininnut sitäkään, kuinka laaja sen tornin pohja olisi saanut olla. Pian näemme rittäkö maapallossa ainetta tornin rakennukseen kuuhaan asti Varmaankin tänäpäivänä Baabelin tornin rakentaminen olisi yhtä mahdotonta käytännössä toteuttaa, kuin se olisi ollut silloinkin jos sillä joku hölmö olisi joskus suunnitellutkin. Mutta olettaa voimme mahdottomaksi.

Maapallon halkaisija on päiväntasaajalta noin 7,926 mailia, navoilta mitallen lävitse se on noin 7,900 mailia, eli siis noin 26 mailia lyhempi kuin päiväntasaajalla. Se ei siis ole aivan säännöllisen pallon muotoinen. Pyöriessä keskialkooissa volma on sen laajentanut päiväntasaajallepäin ja samassa suhteessa kaventanut sen navoilta. Ehkä sen keskiarvoisen halkaisija olisi noin 7,913 mailia. Maapallon ympärysmitta on päiväntasaajalta noin 29,902 mailia, ja napojen kautta ympäri mitatut se on 24,880 mailia. "World almanackin" sanoo maapallon pinta-alan olevan 196,950,000 neliömailia. Olettaakamme nyt, että jos me voisimme maapallolta ottaa irti yhden mailin vahuisen kuoren ja paloisimme sen neliömailin suuruisiin kappaleisiin ja sitte asettalisimme ne kaikki päällekkäin, niin meillä olisi yli 196 miljoonaa mailia korkean neliömailin paksuinen pylväs, mikä ulottuisi jo enemmän kuin kaksi kertaa aurinkoonkin, ja maapallo olisi vasta menettynyt valvaiseen kaks mailia halkaisijastaan.

Kun keskiarvoisen etäisyyden maasta on noin 23,857 mailia. Jos tällä kuun ja maan välimatkasummalla jaamme tuon isken tekemämme pylvään, niin saa tuloksen yli 824 kertaa, eli 824 yhden neliömailin paksuista pylvästä ja ne jokainen ulottuisivat kuuhaan ja noin vähän vasta olisi aineetta kuluut.

Nyt taas palaamme maapalloa "pallotelemaan". Sen kuutiota sanotaan olevan noin 260,000,000,000 mailia. Sen paino on kirjoitettu tällaisella luvulla 6,594,126,820,000,000,000. Tämä luku lausuttaisiin 6 sextiljoonaa 594 Quintiljoonaa 128 Quadriljoonaa 820 Triljoonaa tonnia. (Täällä Amerikassa lausutaan 1000 miljoonaa biljoonaksi). Nyt sitte katsomme kuinka monta kertaa tuo 260 biljoonaa mailia korkean torni ulottuisi kuuhaan?

Maan ja kuun välimatka on noin 238,857 mailia, mikä mahtuu 260 biljoonaa noin 1,088,517 kertaa. Se merkitsee sitä, että maapallolla riittäisi ainetta rakentaa miljoona kadeksankymmentä kahdeksan tuhatta viisikymmentä seitsemätoista yhden neliömailin suuruista tornia kuuhaan.

Nämä tornit ovat vielä aivan kiinteitä aineita, ei ole sisällä kuuhaakkoa. Sen saapi muurari itse tehdä niin suuren kun hän haluaa ja samassa suhteessa laajentaa tornin ulkoasu.

Mutta jos me haluaisimme kuuhaan asti rakentaa vain yhden tornin, niin sen pohjan neliönsivu pitäisi olla vähän yli 1,043 mailia laaja, ja tämäkin vielä ulottuisi kerran kuuhaan. Jos mies kuusta laskisi rappuja alas noin 3 mailin nopeudella tunnissa, niin häneltä kuluisi aikaa lakkaamatta tullen noin 80,000 tuntia tuntia, mikä olisi suunnilleen noin 3,333 vuorokautta, eli 9 vuotta. Mutta jos hän liikkuisi vain 8 tuntia päivässä, niin häneltä kuluisi aikaa lähelle 30 vuotta. Lentokoneella sadan mailin tuntinopeudella lakkaamatta lentäen maila veisi noin 100 päivää. Äänen nopeus sanotaan olevan noin 760 mailia tunnissa. Jos sillä nopeudella tulisi

lakkaamatta alas, niin siinä kuluisi aikaa yli 13 vuorokautta. Eli jos sieltä joku meille puhuisi, niin me kuuluisimme hänen äänensä noin kahden viikon kuluttua. Puheensa vastausta hän saisi odottaa lähes kuukauden. Valon kestää sieltä tulla meille puolitista sekuntia.

Auringon ja maan keskiarvoisen välimatka sanotaan olevan noin 83,000,000 mailia. Jos tällä maan ja auringon välimatalla jaamme 260 biljoonaa, mikä on maapallon kuutiota mailleissa, niin saamme tuloksen 2,795 kappaletta aurinkoon ulottuvaa yhden neliömailin suuruista tornia. Jos me haluaisimme tietää kuinka suuren pitäisi sen tornin olla, joka vain yhden kerran ulottuisi aurinkoon, niin haemme tästä 2,795:tä neliöjuuren, joka osoittaisi että se olisi hyvin lähellä 53 mailia laaja ja olisi hyvin lähellä 53 mailia laaja jauringosta äänen nopeudella alas, niin sieltä kuluisi aikaa 14 vuotta lakkaamatta lentäen. Jos sieltä kävelttäisiin lakkaamatta 3 mailin tuntinopeudella maan päälle, niin siinä tarvittaisiin aikaa 3,561 vuotta. Mutta jos kävelisimme vain 8 tuntia päivässä, niin siinä kuluisi noin 10,683 vuotta. Valo viipyy sillä matkalla vähän yli 8 minuuttia.

Mutta jos meillä olisi mahdollista asettaa maapallon kaikki kuutiomailit päällekkäin, niin yhden neliömailin laajuisen tornin korkeus tulisi olemaan 260 biljoonaa mailia. Jos sieltä rappaui alas 8 tuntia päivässä niin maahan tulon kuluisi noin 30 miljoonaa vuotta. Jos lentäisi äänen nopeudella, niin sekin vaatisi aikaa 39,000 vuotta. Valokin viipyy sieltä meille tullakseen noin 16 vuorokautta.

Tiede sanoo maapallon merien yhteyteen pinta-alan olevan 139,405,199 neliömailia, ja keskarvoisen syvyyden noin 12,450 jalkaa. Syvin kohta Tyynessä meressä on Guam saaresta pirsataa mailia lounaiseen. Siinä on vettä 35,640 jalkaa. Atlantissa syvin tunnettu kohta on 30,246 jalkaa. Himalajan vuoristossa on maailman korkein "Mount Everest"-niminen vuori. Sen sanotaan olevan noin 29,000 jalkaa. Siis korkeimmalta vuoreen huipulta meren syvimpään rotkoon on noin 64,000 jalkaa, joka on vähän yli 12 mailia.

Tutkijoiden mukaan merien vesimäärästä tulisi vesipatsas jonka korkeus olisi lähellä 300,000 mailia jos patsas olisi yhden neliömailin suuruinen. Tästä vesipatsaasta tulisi 1,156 kappaletta, jotka jokainen vielä ulottuisivat kuuhaan. Jos tekisimme siitä vain yhden maasta kuuhaan ulottuvan vesipatsaan, niin sen sivujen pitäisi olla noin 34 mailia leveät. Jos koko maapallosta veti mukaan luetun, tehtäisiin yhden mailin paksuinen nelikulmainen levy, niin sen jokainen sivun mitta olisi 509,901 mailia.

Maapallon ominaispainon sanotaan olevan noin 5½ veteen verrattuna. Lopuksi huomautaan, että eivätkä nämä laskut ole kirjaimellisen tarkkoja. Kaikki murto-osat on jätetty huomioon ottamatta ja pienempiä kokonaislukujaakin on pyöristelty. Mutta jos joku epäilee neliö- ja kuutiomailimääriä, niin helpoahan ne on tarkistaa, kun pallon pinta-ala saadaan kertomalla halkaisijan neliö 3.1416 ja pallon kuutiota saadaan kertomalla halkaisijan kuutio 3.1416 ja tulos jaetaan kuudella. Toinen tapa on, että pallon hal-

kasijan kuutiolla kerrot luvun 0.5236 niin saat kuutiollian tietää.

Tässä oloneuvoksena on alkaa tällaisia "fikeerailia" jos jotakuta huvittaa tällaista lukea. — J. V. Niemi.

URHEILU

UUDEN ENGLANNIN

mestaruuden 25 kilometrille voitti Kiipin ympäri juoksussa Työnpäivänä U. S. Armeijan sotilas Dean Thakwray, aika 13.08, 5 minuuttia huonompi kuin radan ennätys Tom Granen tekemänä on v. 1948. Hitaaseen aikaan ehkä vaikuttivat helteinen ilma. Seuraavat Tom Ryan B. A.A. 1.32.02, Jim Gren B.A.A. 1.35.19, Aldo Scandurra Millrose N. Y. 1.35.38, John Kelley vanhempi Boston Edison, 1.36.47. Nuorempi Kelley ei tullut mukaan, hän nähtävästään voimistaan Yonkersin maratonilla varten päästäkseen U. S. Olympiajoukkueeseen.

Kun meidän Lady majurimme Beatrice Corlis ampui lähtölaukauksen vastasi siihen 33 juoksijaa, joista matkan juoksi loppuvälillä 23. Joukkue ei ollut niin suuri kuin edesmenneinä vuosina, mutta väriä siitä ei puuttunut. Kämiehiä edusti Clarence De Mar, Armas Kujala ja John Spooler, kaikki vanhuuseläkkeellä olevia, jos tahtovat. De Mar vaikuttaa vanhemmalla kuin ikänsä 68 vuotta edellyttäen, Kujala paljon nuoremalla kuin hänen 66 v. edellyttäen. Molemmat juoksivat matkan loppuun. Korkeakoulumme kenttäurheilun valmentaja Aarne Frigard panti viime vuotista joukkueestaan Dick Foley ja Hal Maletten mukaan, mutta pojat jäivät 4 mailia maasta. Mutta sekin oli hyvin tehty, sillä tämän kilpailun tarkoituksena on innostaa nuoria miehiä urheiluun tällä paikkakunnalla.

Hal Jeffcoat,

Lanesvillässä takavuosina asunut palloperuri loukkaantui Työnpäivänä venäyttämällä säärilihakseensa, ollessaan syöttäjänä Cincinnati Red ja Braves joukkueen välisessä pelissä. Jeffcoatilla oli aikomus viime talvena jättää pallonpeli, mutta ystävät salivat hoiduteltua joukkueeseen tällä kertaa syöttäjänä ja onni on ollut hyvä, 12 voittoa ja 4 häviötä tänä kesänä. Jeffcoat on naimisissa lanesvillalaisen Mr. ja Mrs. Arvid A. Alan tyttären Alnan kanssa ja on heillä 2 lasta. — Nenakkitt.

KIIITOS!

Teille sukulaiset ja ystävät siitä yllätyksestä jonka toimeenpanitte meidän yhteenliittymisemme johdosta. Erittäin haluamme kiittää homman alkuunpanijoita. Oli suuri ilo tavata odottamatta niin paljon ystäviä, jotka lämpimästi kättä puristivat ja onnea toivat ja toivat arvokkaita lahjoja ja laitoivat herkullisen kahvipöydän jota koristi kukat ja kotitekoiset maukkaat leivokset.

Muistamme aina teitä.

HILJA ja WEINI SANTAVIITA.
Fitchburg, Mass.

Tulkaa kaikki

KONSERTTIIN

Messiah Luterilaiseen kirkkoon
sunnuntai-ilana klo 7:30

OOPPERALAJA

Egnar Holmstrom

(tenori)

laulaa 16 laulua

Vapaaehtoinen uhri — Kahvintarjoilu

Tervetuloa

läheltä ja kaukaa!

Leominster Granite and Marble Works

George W. Yale, omistaja
Kaiken mallian kirjaimin kalverettuja hautapaikkoja
Puhelin LE 7-2246

203 MAIN STREET LEOMINSTER, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia

Mass. (U.S.) hyväksytty pullo- ja vapaiksi

ARO'S POULTRY FARM

Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 200

Kattoja rakennetaan ja ulkoseiniä vuorataan

Vapaat kustannusarvot! — Hyvä työ! — Kohtuuhinnat! — PUHUTAN SUOMEA — Aluminisia PERMA SEAL combination-ikkunoita ja OIVA

Ainoo edustaja paikkakunnalla
QUALITY INSULATION and SIDING CO.

Kirjoittakaa: JACOB U. TIRRONEN Ashburnham TALBOT 7-5537
Soittakaa: Fitchburg Road, Ashburnham, Mass.